Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-118621-p0001-0

t

6/9. 43.

Wiggert

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-118621-p0002-5

Rouppert. 1789.

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-118621-p0003-1

Cart Slbd'

2

L 2131

A. o. 614.

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-118621-p0004-6

PRIMAE GRAMMATICES

Græcæ partis Rudimenta, per Iohannem Metzler, iam denuo reſtituta, ac pleriſq́; in locis lo= cupletata.

Haganoæ, in Officina Sec.
An. M.D.XXXIIII.

ΙΟΑΧΕΙΜΟΥ
Καμεραρίου.

Χρηστὴν ἐλπίδ' ἔχοιθ' ἁπαλῶν παιδεύματα μουσῶν.
Ὡς ἔτι σφῶν πλείστοις, καὶ μεγάλοισι μέλει.
Μαικελερὸς κανόνων ἐπεὶ ἐκ ποτ' ἐς ἄκρα βεβηκὼς.
Γραμματικῶν, ταύτην δείκνυσι πᾶσιν ὁδόν.

IOHANNI RVLLO, ET ANDREAE VVINCKLER, LVDImagiſtris Vratislauienſibus, Iohannes Metzler, S.

BOnæ literæ, ſtudiaq; itē liberalia omnia cum paſſim egregie cōtemnerentur: ita, ut non in infimo pietatis gradu conſtitiſſe cenſeretur, qui ab his alieniſſimū animum haberet, his ipſis temporibus reliquiæ ſtudioſorum Vratislauiæ precibus a me maximis petiuerunt, ſibi ut mea opitularetur opera rudimentis Græcarum literarum tradendis. Viſi ſunt mihi nequaquā iniqua petere, ſed quia dudum ei profeſſioni ualedixeram, ſubdubitaui aliquandiu quid facerem. Occurrebat etiam illud, ridiculo me multis futurum, quod ego fere unus literas adhuc fouendas oſtenderem. Tandem tamē ſtudioſorum & iuſta petentium uoluntati obſequi cōſultius eſt uiſum. Secutus itaq; Ricardi Croci præceptoris mei rationem docendi,

nominum & uerborum declinationes auditoribus excipiendas dictaui, ſæpe interim ab aliorum rationibus diſcedens. Quod ſciens & prudens feci, docendi ſimul & diſcendi facilitatem quærens. Quæ tum uelut congeſſeram, nunc prope quotidiano hortatu ueſtro, in turba negotiorum, ut potui, recognoui & digeſſi, mutaui multa, multa etiam addidi, ne quid ulla in parte orationis, quod ad primæ grammaticæ partis rudimenta attinet, facile deſyderaretur, neq; enim propoſitum erat iuſtam eius partis tractationem ſuſcipere, cuius uos, cum aliquid abeſſe uideritis, meminiſſe uolo. Ea ſolum poſui, quæ Tyroni initio, in lingua communi in primis neceſſaria uidebãtur. Cætera, hæc qui perdidicit, ex Vrbano (qui ut ipſe ex eo audiui xxx. annos natus, primum ã didicit) & Theodoro Gaza requiret, ita dubio procul perfectam grammatices cognitionem adſequetur. Hos meos labores in publicum æditurus, nolui patronos alios quærere, quam quorum impulſu, quæ alioqui cælaturus fueram, profero. Nec dubito, quin ſub nomine & tutela ueſtra excudenda typis tradita, tanquam ueſtra ſitis defenſuri, meq; uindicaturi ab impudentia & temeritate, quod rudimenta grammatices uulgare audeam, cuius tot inſtitutiones a uiris doctis conſcriptæ circunferuntur, ut numero pene

æquare

æquare diſcipulos uideantur. Si quid pecco, certe totum hoc ueſtra culpa peccatur. Quod ſi quid utilitatis ex eo iuuentutem cepiſſe intellexero, non grauabor quamprimum per negotia licuerit, principem partium grammatices adgredi, & uel Theodoreas conſtructiones impeditiſs. ſane explicare, uel ipſi faciliore quadam uia conſtruendi præcepta dare. Calumniabuntur, ſcio, nonnulli inſtitutum meum, indecorum iuriſperito, & in foro quotidie uerſanti, ad hæc leuicula ſeſe dimittere dictitantes. Id ego non magnifacio, qui ſic animum induxi meum, nihil indecorum eſſe docere, quod didiciſſe ſit utile & honeſtum. Quam meam ſententiam compluribus bonis antea placuiſſe uideo, qui etiam theologi, rem grammaticã tractauere. Neq; enim grammatices præſtantiam, quodq; maius quiddã & plane auguſtius ſit quam uulgo, etiam ab his, qui ſuo iudicio ualde ſapiunt, putetur, ignorauerunt. Valete, ex ædibus meis Vratiſlauiæ, Calend. Ianuarij. Anno M.D.XXXIIII.

PRIMAE
GRAMMATICES
Græcæ partis Ru-dimenta.

Literæ Græcorum ſunt uiginti quatuor.
α·β·γ·δ·ε·ζ·η·θ·ι·
κ·λ·μ·ν·ξ·ο·ϖ·ρ·σ·
τ·υ·φ·χ·ψ·ω.
Quæ in uocales & conſonantes diuiduntur.

Vocales ſunt ſeptem, α.ε.η.ι.ο.υ.ω. Ex his longæ duæ, η & ω. Breues itidem duæ, ε & ο. Ancipites tres, α ι υ.

Eſt & alia uocalium diuiſio, quædam enim Præpoſitiuæ; quædam uero Poſtpoſitiuæ appellantur. Quod ſcilicet in diphthongorum conſtitutione uel præponantur, uel poſtponantur.

Præpoſitiuæ ſunt, α.η.ε.ο.ω. Poſtpoſitiuæ uero, ι υ. In υι tamen diphthongo, præpoſitiuæ locum obtinet.

Diphthon

Diphthongi autem ſunt hæ, αι, αυ, ει, ευ. οι. ου. ᾳ. ῃ. ῳ. ιυ. ηυ. ωυ. Primæ ſex propriæ, cæteræ impropriæ uocantur.

Conſonantes numerantur decem & ſeptem, β. γ. δ. ζ. θ. κ. λ. μ. ν. ξ. π. ρ. σ. τ. φ. χ. ψ. Eas in ſemiuocales & mutas diuidimus. Cauſſa nominis eſt, quod hæ imperfectius, illæ uero perfectius ſtrepere uideantur.

Semiuocales ſunt octo, ζ. ξ. ψ. λ. μ. ν. ρ. σ. Hæ rurſum diuiduntur in duplices tres, ζ. ξ. ψ. Continet autem ζ. σδ. ξ. κσ. ψ. ϖς. In liquidas ſiue immutabiles quatuor, λ. μ. ν. ρ. & in σ. quod proprii cuiuſdam iuris eſſe cenſetur, nempe neq; duplex, neq; liquida.

Mutæ nouem, β. γ. δ. κ. ϖ. τ. θ. φ. χ. Diuiduntur in tenues tres, κ. ϖ. τ. Medias totidem γ. β. δ. Et aſpiratas tres, χ. φ. θ.

Ita uero inter ſe opponuntur	κ.	γ.	χ.
	ϖ.	β.	φ.
	τ.	δ.	θ.

Eſſet nunc de ſyllabis connectendis di-

cendum, quod quia ad aliam grammatices partem, ſi diligentius perſequi uelis, pertinet, iuſtumq; requirit uolumen, & ad partes orationis declinabiles uariandas (cuius cauſſa, præcipue hic labor ſuſcipitur) non ita multum facit, in præſentia omittere conſultius eſt uiſum. In calce tamen aliqua ſubiungentur, in quibus puer exerceatur à præceptore, quo legere diſcat.

Ex ſyllabis conficiuntur dictiones, quæ diuiduntur in partes octo. Neq; enim reperias dictionem aliquam, quæ non ſit, uel articulus uel nomen, uel pronomen, uel uerbum, uel participium, uel aduerbium, uel coniunctio, uel præpoſitio.

DE ARTICVLO.

PRimum omnium de articulis inſtituetur oratio, quod eorum uſus non ſolum in orationis ſtructura eſt, ſed etiam in partium orationis declinabilium uariatione, id quod exemplis poſtea patebit.

Sunt autem duplices, Præpoſitiui, qui à latinis pronomina articularia adpellantur.

tur. Poſtpoſitiui, quos latine relatiua no-
minamus.

Vtriſq; accidunt, Genus, Numerus, Caſus & Declinatio.

Genera articulorum ſunt tria, Maſculinum, Fœmininum & neutrum.

Numeri itidem tres, Singularis, Dualis & pluralis. Dualis proprius eſt Græcorum, à Latinis ut ſuperuacaneus non receptus. Vtuntur autem eo cum à duobus, uel de duobus ſermo inſtituitur, id quod ex authoribus bonis deprehenditur facilius quàm docetur.

Caſus quatuor, Nominatiuus, Genitiuus, Datiuus & Accuſatiuus. Vocatiuum enim articuli non habent. Nam ὦ quod uocatiuis, tam in ſtructura orationis, quàm in declinatione præponitur, articulus nõ eſt, ſed aduerbium uocandi.

Declinationes duæ, una ad formam tertiæ, altera ad formam ſecundæ nominum in genitiuo non creſcentium, quemadmodum ex figura ſubiecta facile omnia perſpiciuntur.

DE ARTICVLO
PRAEPOSITIVI.

	N.	G.	D.	Ac.	N. & Ac.	G. & D.
M.	ὁ	τοῦ	τῷ	τὸν	τώ	τοῖν
F. S.	ἡ	τῆς	τῇ	τὴν. D.	τά	ταῖν.
N.	τὸ	τοῦ	τῷ	τὸ	τώ	τοῖν.

	N.	G.	D.	Ac.
	οἱ		τοῖς	τοὺς
P.	αἱ	τῶν	ταῖς	τὰς
	τὰ		τοῖς	τὰ.

POSTPOSITIVI.

M.	ὅς	οὗ	ᾧ	ὅν	ὥ	οἷν
F.	ἥ	ἧς	ᾗ	ἥν. D.	ἅ	αἷν
N.	ὅ	οὗ	ᾧ	ὅ	ὥ	οἷν.

P.	οἵ		οἷς	οὕς.
	αἵ	ὧν	αἷς	ἅς.
	ἅ		οἷς	ἅ.

Non te lateat in omnibus orationis partibus declinabilibus in duali numero, Nominatiuũ & Accuſatiuũ, Genitiuũ & Datĩuum conuenire.

DE NOMINE

NOmini accidũt ſex, Genus, Species, Figura, Numerus, Caſus & Declinatio

Genera

Genera nominum ſunt quinq;, Maſculinum ut ὁ πλάτων, Fœmininum ut ἡ ἀρετή, Neutrum ut τὸ δῶρον, Commune ut ὁ & ἡ ἄνθρωπος, Promiſcuum ut ὁ ἀετός, ἡ χελιδὼν.

Species duæ, Primitiua ut ἄνθρωπος. Deriuatiua ut ἀνθρώπινος. Hæc in ſpecies alias ſubdiuiditur, quas aliquantulũ progreſſus in ſecundo Vrbani uideri poterit.

Figuræ duæ, Simplex ut ἵππος. Compoſita ut φίλιππος. Nam decompoſitam, ut à Græcis definitur, pro figura non recipio, ſed ad ſpeciem deriuatiuam magis pertinere puto.

Numeri iidem qui in articulis, ſimiliter & caſus, niſi quod nomina uocatiuum præterea habent.

Declinationes nominum ſunt quinq;, Quatuor (quia Genitiuus Nominatiuo ſyllabarum numero par manet) pariſyllabicæ dicuntur, αἰνείας, αἰνείου. Quinta uero impariſyllabica. Nam Genitiuus Nominatiuum una ſyllaba ſuperat & excedit, αἴας αἴαντος.

DE PRIMA DEclinatione.

Prima eſt nominum maſculinorũ tantum in ασ & ησ exeuntium. In ea formabis reliquos caſus à nominatiuo ασ uel ησ mutando, iuxta figuram ſequentem.

N. G. D. Ac. N. Ac. G. D.

ας ᾳ αν.

S. ου D. ᾳ αιν.

ης ῃ ην.

N. G. D. Ac.

αἰνείασ.

P. αι ων αις ας.

χρύσης.

Vocatiuus huius declinationis fit à nominatiuo, abiecto σ finali, ut αἰνείας ὦ αἰνεία, ὁ χρύσησ, ὦ χρύση.

Excipiuntur nomina in τησ, item uerbalia & gentilia, ea enim ησ in α uertunt.

In τησ, ὁ πολίτης, ὦ πολίτα.

Gentile ὁ πέρσησ, ὦ πέρσα.

Verbale ὁ βιβλιοπώλης, ὦ βιβλιοπῶλα.

In uniuerſum ſciendum eſt. Quamuis uocatiuus ſingularis ſecundum linguam commu

communem quandoq; à nominatiuo ua-
riat, ſecundum Atticos tamen nominati-
uo ſemper eſt ſimilis. Dualis uero & plura
lis ſemper ſimilis exiſtit.

Παράδειγμα.

S. N. ὁ αἰνείας. G. τοῦ αἰνείου. D. τῷ αἰνείᾳ. Ac. τὸν αἰνείαν. V. ὦ αἰνεία. Et attice ὦ αἰνείας. Dual. N. & Ac. τὼ αἰνεία, G. & D. τοῖν αἰνείαιν. V. ὦ αἰνεία. Plural. N. οἱ αἰνείαι. G. τῶν αἰνειῶν. D. τοῖς αἰνείαις. Ac. τοὺς αἰνείας. V. ὦ αἰνείαι.

DE SECVNDA DEclinatione.

Secunda declinatio eſt nominum fœmininorum tantum in α & η exeuntium. Reliquos caſus forma à nominatiuo, mutando α uel η iuxta figuram ſequentem.

N. G. D. Ac. V. N. Ac. G. D.

α αν α.

S. ησ ῃ D. α αιν.

η ην η.

N. G. D. Ac.

μοῦσα.

P. αι ων αις ας

τιμή.

Excipiuntur nomina in α purum, ρα δα θα exeuntia. Nam genitiuum formant in ας, & datiuum in ᾳ. α purum adpellatur, ante quod uocalis, uel per ſe, uel in diphthongo immediate reperitur.

α purũ	ut	μαῖα μαίας μαίᾳ, θέα θέας θέᾳ
ρα		ἡμέρα ἡμέρας ἡμέρᾳ.
δα		λῄδα λῄδας λῄδᾳ.
θα		κισσάθα κισσάθας κισσάθᾳ.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ.

S. N. ἡ μοῦσα. G. τῆς μούσης. D. τῇ μούσῃ. Ac. τὴν μοῦσαν. V. ὦ μοῦσα. Dual. N. & Ac. τὰ μούσα. G. & D. ταῖν μούσαιν. V. ὦ μοῦσα. Plural. N. αἱ μοῦσαι. G. τῶν μουσῶν. D. ταῖς μούσαις. Ac. τὰς μούσας. V. ὦ μοῦσαι.

DE TERTIA DEclinatione.

Tertia declinatio, eſt nominum Maſculinorum, Fœmininorum, Communium in ος, & neutrorũ in ον, ut ὁ λόγος, ἡ ὁδός, ὁ καὶ ἡ ἄνθρωπος, τὸ ξύλον. Reliquos caſus forma à nominatiuo, mutando ος uel ον iuxta figuram ſequentem.

N. G. D. Ac. V. N. & Ac. G. & D.
ος ε
ου ῳ ον. D. ω οιν.
ον ον

N. G. D. Ac. V.
οι ους οι.
P. ων οις.
α α α.

REGVLA GENERALIS.

Nominatiuus, Accuſatiuus, Vocatiuus nominum neutri generis in omni numero conuenit.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ.

S. N. ὁ λόγος. G. τοῦ λόγου. D. τῷ λόγῳ. Ac. τὸν λόγον. V. ὦ λόγε, & ὦ λόγος attice. Dual. N. & Ac. τὼ λόγω. G. & D. τοῖν λόγοιν. V. ὦ λόγω. Plural. N. οἱ λόγοι. G. τῶν λόγων. D. τοῖς λόγοις. Ac. τοὺς λόγους. V. ὦ λόγοι.

S. N. τὸ ξύλον. G. τοῦ ξύλου. D. τῷ ξύλῳ. Ac. τὸ ξύλον. V. ὦ ξύλον. Dual. N. & Ac. τὼ ξύλω. G. & D. τοῖν ξύλοιν. V. ὦ

ξύλω. Pural. N. τὰ ξύλα. G. τῶν ξύλων. D. τοῖς ξύλοις. Ac. τὰ ξύλα. V. ὦ ξύλα.

DE QVARTA DEclinatione.

Quarta declinatio tota Attica eſt nominum ſcilicet, Maſculinorum, Fœmininorum, & communium in ως, & Neutrorũ in ων, ut ὁ μενέλεως, ἡ ἅλως, ὁ & ἡ ἔυγεως, τὸ ἔυγεων. Cæteri caſus formantur à nominatiuo mutando ως uel ων iuxta figuram ſequentem.

	N.	G.	D.	Ac.	V.
S.	ως / ων	ω	ῳ	ων	ως. / ων.
D.			ῳ	ων.	
P.	ῳ	ων	ῳς	ως / ω	ῳ. / ω.

Παράδειγμα.

S.N. ὁ μενέλεως. G. τοῦ μενέλεω. D. τῷ μενέλεῳ. Ac. τὸν μενέλεων. V. ὦ μενέλεως. Dual. N. & Ac. τὼ μενέλεω. G. & D.

&D. τοῖν μενέλεῳν. V. ὦ μενέλεω. Plural. N. οἱ μενέλεω. G. τῶν μενέλεων. D. τοῖς μενέλεῳς. Ac. τοὺς μενέλεως. V. ὦ μενέλεῳ.

DE QVINTA DE clinatione.

Quinta declinatio, quæ impariſyllabica adpellatur, omnia complectitur genera, & tam uarias habet terminationes, obliquorumq; formationes, ut compendio indicari pueris nequeat. Quare eis conſulo, ne de his initio ſint ſoliciti, quærant interim ex præceptoribus et lexico. Nam quæ paſſim traduntur regulæ, non niſi à prouectioribus intelliguntur. Immo certam eius cognitionem, non niſi ex frequenti authorum lectione cognoſces. Tyronibus itaq; operam dantes, qualemcunq; formam deſcribemus, poſt aliquando exactius tractaturi.

	N.	G.	D.	A.	V.	N.A.	G,D.
S.		ος	ι	ν / α		D. ε	οιον.

	N.	G.	D.	Ac.	V.
	ις		ξι	ας	ες.
P.		ων	ψι		
	α		σι	α	α.

Παράδειγμα.

S. N. ὁ αἴας. G. τοῦ αἴαντος. D. τῷ αἴαντι. A. τὸν αἴαντα. V. ὦ αἶαν & ὦ αἴας. Attice, Dual. N & Ac. τὼ αἴαντε. G & D. τοῖν αἰάντοιν. V. ὦ αἴαντε. Plur. N. οἱ αἴαντες. G. τῶν αἰάντων. D. τοῖς αἴασι. Ac. τοὺς αἴαντας. V. ὦ αἴαντες.

ALIVD.

ὁ δημοσθένης, τοῦ δημοσθένεος, τῷ δημοσθένεϊ, τὸν δημοσθένεα, ὦ δημόσθενες & δημοσθένης. D. τὼ δημοσθένεε, τοῖν δημοσθενέοιν, ὦ δημοσθένεε. Plural. οἱ δημοσθένεες, τῶν δημοσθενέων, τοῖς δημοσθένεσι, τοὺς δημοσθένεας, ὦ δημοσθένεες.

Plura exempla adducet diligens præceptor, ut huius declinationis uarietatem pueris oſtendat & inculcet.

DE CONTRACTIS.

Nomina huius declinationis, quæ genitiuum

nitiuum formant in ος purum, hiatus ui- tandi cauſſa nõnunquã contrahuntur, id quo pacto fiat, octo oſtendetur formulis. Eas ſi uoles appellare declinationes contra ctas per me licet, modo memineris eas ori ri ex quinta, & uelut partem eius eſſe.

PRIMA.

Prima eſt nominum in ης, ές, ος, quo- rum Genitiuus exit in εος. Contractiones, figura ſequens docet.

N. G. D. Ac. V.   N. Ac. G. D.

η.
ης   εα   ες.
ους   ει   η   οιν.
εος   εϊ   D.   εε   εοιν.
ες   ές   ές.
ις   ος   ος.

N.   G.   D.   Ac.
εις   εις.
εες   εας.
P.   ων.
η   εων   εσι   η.
εα   εα.

Quo res fiat clarior exemplũ ſubiiciam atq; ita, quod in figura ſignificatur, re expreſſum uidebit puer, exercitatuſq; à præceptore, in cæteris eadem ratione uerſabitur. ὁ δημοσθένης, τοῦ δημοσθένεος. Contracte. δημοσθένους, τῷ δημοσθένεϊ. Contracte. δημοσθένει, τὸν δημοσθένεα. Contracte. δημοσθένη, ὦ δημόσθενες & δημοσθένης attice. Dual. τὼ δημοσθένεε. Contracte. δημοσθένη, τοῖν δημοσθενέοιν. Contracte. δημοσθενοῖν. Plural. οἱ δημοσθένεες. Contracte. δημοσθένεις, τῶν δημοσθενέων. Contracte. δημοσθενῶν, τοῖς δημοσθένεσι, τοὺς δημοσθένεας. Contracte. δημοσθένεις. Vocatiuus nominatiuo ſimilis eſt.

εα in plurali numero poſitum, quod in η contrahitur, reſpicit nomina in ες uel ος neutri generis, ut τὸ ἀληθὲς, τὸ τεῖχος.

SECVNDA per ι.

Eſt nominum in ις & ι, quorum Genitiuus communiter in ιος exit. Fit uero contractio, ut ſequitur in tribus tantũ caſibus, nempe, Datiuo ſingulari, Nominatiuo & Accuſatiuo plurali, cum quibus Vocatiuus etiam conuenit.

N. G. D. Ac. V.

ις ιν.

ι

εος ει ι. D. ιε ιοιν

ι ι

N. G. D. Ac.

ις ις.

ιες ιας.

P. ιων ισι.

ι ι

ια ια.

ἡ πόλις, τὸ σίνηπι.

Huius declinationis nomina Ionice declinantur per εος, quod cum fit, contrahétur in dictis caſibus & Nominatiuo duali, ad formam formulæ primæ, ut ἡ πόλις, τῆς πόλιος. Et Ionice πόλεος, τῇ πόλιϊ. Contracte, πόλι, Ionice πόλεϊ. Contracte πόλει &c.

TERTIA.

Eſt nominum in ευς, quæ ſimiliter contrahuntur in Datiuo ſingulari, & Nominatiuo & Accuſatiuo plurali.

N. G. D. Ac. V.

ει

ευς εοσ εϊ εα ευ D. εε εοιν.

N. G. D. Ac.

εισ εις.

εες εων ευσι εας.

ὁ βασιλεὺς, τοῦ βασιλέοσ, τῷ βασιλέϊ. Con
tracte, βασιλεῖ.

QVARTA.

Ea eſt in nominibus in ασ, uel ρασ neu
tri generis, quorũ genitiuus exit in ατος,
abiecto uero τ in αοσ, τὸ κρέας, τοῦ κρέατοσ,
Et per abiectionem, κρέαοσ, τὸ κέρασ, τοῦ κέ
ρατοσ. Et per abiectionem, κέραος. In his
contractiones fiunt, ut ſequitur.

N. G. D. Ac. V. N. Ac G. D.

ασ

ωσ α

α ῳν

αος αϊ ας ας. D. αε αοιν.

ρας

N. G. D. D.

α ων α.

P. αα αων ασι αα.

Quinta.

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-118621-p0026-8

QVINTA.

Eſt nominum in ους, in οος genitiuum facientiũ. Cõtractioné patitur in nominatiuo & accuſatiuo plurali, ut ſequitur.

N. G. D. Ac.

S. ους οος οϊ ουν. D. οε οοιν.

N. G. D. Ac.

ους ους.

P. οεσ οων ουσι οασ

βοῦσ βόασ. Nominatiuo plurali βόες. Et Contracte βοῦς.

SEXTA.

Eſt nominũ fœmininorum in ῶ & ως. quorum genitiuus exit in οος, ut ἡ λητὼ, τῆς λητόος, ἡ αἰδὼς, τῆς αἰδοῦς.

Huius declinationis nomina Heterocli ta ſunt, in ſingulari numero declinationis quintæ) quæ ſola contractionem recipit) in duali & plurali declinationis tertiæ pari ſyllaborum.

N. G. D, Ac.

ω

ους οι ω.

S. οος οϊ οα. D. ω. οιν. P. οι ων οισ ους. ωσ.

τῷ λκτῷ, τῶν λκτόοσ· Contracte. λκτοῦς &c.

SEPTIMA.

Ea eſt nominum in υς & υ acutum, quorum Genitiuus exit in eos, ut ἡδύσ, ἡδέόσ, τὸ ἡδύ, τοῦ ἡδέοσ. Dicitur auté acutũ propter notam accentus acuti, quã ſupra ſe habet. Cõtrahuntur uero in datiuo ſingulari, nominatiuo & accuſatiuo plurali, ut ſequit.

	N.	G.	D.	Ac.
S.	υς / υ	εος	ει / ει.	υν / υ.
D.	εε		εοιν	
P.	εισ / εεσ / η / εα	εων	εσι.	εισ / εας. / η / εα.

ἡδύς, ἡδέος, ἡδέϊ. Contracte. ἡδεῖ &c.

OCTAVA.

Eſt nominum in υς & υ grauitonorum, ſcilicet, quod nullius accentus notam habet (ita libet in præſentia docendi cauſſa definire)

deſinire) quorum genitiuus exit in υοσ, ut βότρυς, βότρυοσ, ἄδακρυ, ἀδάκρυοσ. Contrahuntur uero in nominatiuo & accuſatiuο plurali, ut ſequitur.

	ις		υν.		
S.	υος	υϊ	D.	υε	υοιν.
	υ		υ.		

	υς		υς.
	υες		υασ.
P.		υων	υσι.
	υ		υ.
	υα		υα.

τὸ ἄδακρυ, τοῦ ἀδάκρυος, τὰ ἀδάκρυα. Contracte. τὰ ἀδάκρυ &c.

DE PRONOMINE.

PRonomini accidunt ſex, Genus, Species, Numerus, Perſona, Caſus & declinatio.

Genera pronominum ſunt quatuor, Maſculinum ut ἡμέτερος, Fœmininum ut ἡμετέρα. Neutrum ut ἡμέτερον. Commune ut ἐγὼ, σὺ, ὅς.

Species à grammaticis tradũtur quinq́ꝫ, quod etſi inepte, ſi rem ſpectes, fiat, docendi tamen cauſſa eos ſequar. Primitiua, Poſſeſſiua, Demonſtratiua, Relatiua & compoſita.

Perſonæ tres, Prima ut ἐγὼ, Secunda ut σὺ, Tertia ut ἐκεῖνος. Cætera ex eorum declinatione, quæ plerunq́ꝫ irregularis eſt, cognoſces.

Primitiua ſunt tria, quæ declinantur hoc modo.

S.N. ἐγὼ. G. ἐμοῦ. D. ἐμοὶ. Ac. ἐμὲ. Dual. N. Ac. νῶ. G. & D. νῷν. Plural. N. ἡμεῖς. G. ἡμῶν. D. ἡμῖν. Ac. ἡμᾶς.

S.N. σὺ. G. σοῦ. D. σοὶ. Ac. σὲ. Dual. N. & Ac. σφῶ. G. & D. σφῷν. Plural. N. ὑμεῖς. G. ὑμῶν. D. ὑμῖν. Ac. ὑμᾶς.

S.N. ὅς. G οὗ. D. οἷ. Ac. ἕ. Dual. N. & Ac. σφὲ. G. & D. σφοῖν. Plural. N. σφεῖσ. G. σφῶν. Dual. σφίσι. Ac. σφάσ.

Poſſeſſiua quæ à primitiuorum numeris deducuntur octo, ut ἐμός, νωΐτερος, ἡμέ-

ἡμέτερος, σὸς, σφωΐτερος, ὑμέτερος, ἑός, σφέτερος. Quorum declinatio imitatur ſecundam & tertiam nominum.

M. ἡμέτερος, ἡμετέρου, ἡμετέρῳ, ἡμέτερον &c.

F. ἡμετέρα, ἡμετέρας, ἡμετέρᾳ, ἡμετέραν &c.

Demonſtratiua duo οὗτος & ἐκεῖνος, in quibus quia uariationis nonnihil eſt, ea per omnia genera perſequar.

M. οὗτος, τούτου, τούτῳ, τοῦτον, ὦ οὗτος.

D. τούτω, τούτοιν.

P. οὗτοι, τούτων, τούτοις, τούτους.

F. αὕτη, ταύτης, ταύτῃ, ταύτην, ὦ αὕτη.

D. ταύτα, ταύταιν.

P. αὗται, τούτων, ταύταις, ταύτας.

N. τοῦτο, τούτου, τούτῳ, τοῦτο, ὦ τοῦτο.

D. τούτω, τούτοιν.

P. ταῦτα, τούτων, τούτοις, ταῦτα.

M. ἐκεῖνος, ἐκείνου.

F. ἐκείνη, ἐκείνης.

N. ἐκεῖνο, ἐκείνου.

Reliqua perſequere ad formam nominum ſecundæ & tertiæ declinationis.

Relatiuum unum, quod declinatur ſecundum formam ſecundæ & tertiæ declinationis.

M. αὐτὸς, αὐτοῦ, αὐτῷ, αὐτόν.
F. αὐτὴ, αὐτῆς, αὐτῇ, αὐτὴν &c.
N. αὐτὸ, αὐτοῦ, αὐτῷ, αὐτό.

Compoſita pronomina ſunt tria, cuique perſonæ unum reſpondens. Nominatiuo ſingulari carent. Declinantur uero ut ſequitur.

M. ἐμαυτοῦ, ἐμαυτῷ, ἐμαυτόν.
F. ἐμαυτῆς, ἐμαυτῇ, ἐμαυτήν.
N. ἐμαυτοῦ, ἐμαυτῷ, ἐμαυτό.
M. σεαυτοῦ, σεαυτῷ, σεαυτόν.
F. σεαυτῆς, σεαυτῇ, σεαυτήν.
N. σεαυτοῦ, σεαυτῷ, σεαυτό.

Hæc duo pronomina numerum dualẽ & pluralem compoſitum nõ habent, ſed eorum loco primitiuis utimur & relatiuo, ἡμῶν, αὐτῶν &c.

M. ἑαυτοῦ, ἑαυτῷ, ἑαυτόν.
F. ἑαυτῆς, ἑαυτῇ, ἑαυτὴν &c.
N. ἑαυτοῦ ἑαυτῷ, ἑαυτό.

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-118621-p0032-2

DE VERBO.

VErba Græcorum trifariam terminantur in prima perſona præſentis indicatiui, uel in ω, uel in μαι, uel in μι.

Quæ in ω exeunt, partim actiua, ut τύπτω, partim neutra ſunt, ut ὑγιαίνω.

Quæ in μαι, partim paſſiua, ut τύπτομαι, partim media (quæ ad latinorum morem communia adpellari poſſunt) iam actiue, iam paſſiue poſita, id quod conſtructio indicat, ut τύπτομαι σὲ & τύπτομαι ὑπὸ σοῦ, partim deponentia, ut μάχομαι.

Quæ in μι, partim actiua, ut τίθημι, partim neutra, ἵημι, καὶ πορεύομαι.

Ex his adparet uerbis quinqꝫ eſſe genera, Actiuum, Paſſiuum, Medium, Neutrum, Deponens.

Præter genus alia ſeptem habet accidentia, Modum, Speciem, Figuram, Numerũ, Perſonam, Tempus & coniugationẽ.

Quinqꝫ ſunt modi, Indicatiuus ut τύπτω, Imperatiuus ut τύπτε, Optatiuus ut τύπτοιμι, Subiunctiuus ut τύπτω, Infinitiuus ut τύπτειν.

Species duæ. Primitiua ut ἄρδω. Deriuatiua ut ἀρδεύω.

Figuræ duæ (nam decõpoſitam in nominibus docui reiiciendam) Simplex ut ποιέω. Compoſita, ut προσποιέω.

Numeri, ut in nominibus tres. Singularis ut τύπτω. Dualis ut τύπτετον. Pluralis ut τύπτομεν.

Perſonæ, ut in pronominibus, tres. Prima τύπτω. Secunda τύπτεις. Tertia τύπτει.

Tempora ſex. Præſens, ut τύπτω. Præteritum imperfectum, ἔτυπτον. Præteritum perfectum τέτυφα. Præteritum plusquam perfectum ἐτετύφειν. Indefinitum (quod Græcis peculiare eſt, & præteriti perfecti ſignificatum obtinet) duplex eſt. Primum ἔτυψα. Secundum ἔτυπον. Futurum ſimiliter duplex. Primũ τύψω. Secundũ τυπῶ.

Coniugationes uerborum ſunt octo, quatuor eorum quæ in ω exeunt, quatuor eorum quæ in μι terminantur. Nam quæ in μαι ſunt, quia uel iſtorum paſſiua ſunt & media & deponentia, iis ſimilia eodem referantur.

De uerrbis

DE VERBIS IN ω uel ομαι.

Verbum dicitur eius eſſe cōiugationis, cuius diſtinctiua ω uel ομαι finale præſentis indicatiui immediate præcedit. Quæ uero diſtinctiuæ literæ ſint cuiuſq; coniugationis ſubiecta patefaciet figura.

Diſtinctiuæ ſunt coniugationis.

	Præſentis.	Fut.	Pti perſ.
Primæ.	π β φ πτ	ψ	φ.
Secūdæ.	κ γ χ κτ	ξ	χ.
		ζ σσ ττ	
Tertiæ.	τ δ θ ω purū	σ	κ.
Quartæ.	λ μ ν ρ	λ μ ν ρ	κ.

Quare ſi quæratur, cuius coniugationis ſit τύπτω, dices, primæ, quia ante ω finale habet πτ, quod reperitur in ordine diſtinctiuarū primæ coniugationis. Sic μάχομαι ſecundæ coniugationis eſt, quia ante ομαι finale habet χ, quod reperitur in ordine diſtinctiuarum eius coniugationis.

Ω purum autem dicitur, quod immediate præcedit uocalis, uel ſola, ut ποιέω, uel in diphthongo, ut ἀκούω. Sunt tamen uerba nonnulla, quæ in præſenti futuri diſtinctiuam habent, ut ἄυξω ἀλέξω & ἕψω. Sed ſuut uerba adfecta, per uocalis eliſionem, ab ἀυξέω, ἀλεξέω, & ἑψέω.

DE INDICATIVO uerborum in ω.

De formatione Præteriti imperfecti.

Præteritum imperfectum formatur à præſentis perſona prima ſingulari, uertendo ω finale in ον, & augendo principium ſi opus ſit.

Nam ſi præſens incipit à conſonante, adſumitur in principio uerbi ε, idq; uocatur augmentum ſyllabicum, ut τύπτω ἔτυπτον, γράφω ἔγραφον.

Sin autem à uocali uel diphthongo mutabili incipit, tum conuertitur breuis, uel anceps in ſuam longam, quod clarius oſtēdit figura ſequens.

Vocales mutabiles.

α		η	ἀκούω, ἤκουον.
ε	Cõuertitur in	η	ut ἐλεέω, ἠλέεον.
ο		ω	ὀνομάζω, ὠνόμαζον

Diphthongi mutabiles.

αι		ῃ	αἴρω, ἦρον.
οι		ῳ	οἰκτείρω, ᾤκτειρον.
	Conuertitur in		ut
αυ		ηυ	αὐλίω, ηὔλεον.
ευ attice		ηυ	εὕδω, ηὗδον.

Si uero præſentis initium ab alia uocali uel diphthongo, nempe η ι υ ω ει ου ευ fuerit, initio nulla mutatio erit, ſed ω tantũ modo conuertitur in ον, ut ἠχέω, ἤχεον, ἱππεύω, ἵππευον, εἰκάζω, εἴκαζον, οὐτάω, οὔταον, εὕδω, εὗδον communiter, nam ηὗδον atticum eſt.

EXCEPTIONES DVAE.

Excipiuntur primo uerba quædã, quæ quamuis ab ε incipiant, illud tamen in imperfecto in η non mutant, ſed adſumunt

ad id, ut diphthongus fiat, ἔχω εἶχον, ἕπω εἷπον, ἕλω εἷλον, ἕπομαι εἱπόμην, ἑστήκω εἱστήκον, ἑστιάω εἱστίαον, ἐάω εἴαον, ἑρπύζω εἵρπυζον, ἕλκω εἷλκον, ἑλκύω εἵλκυον, ἕρπω εἷρπον, ἐρύω εἴρυον, ἐθίζω εἴθιζον, ἔθω εἴωθα, ἕω εἷμαι, ἐργάζομαι εἰργαζόμην.

Secundo uerba nonnulla, quæ οι diphthongum omnino nó mutant, οἰόμαι οἰόμην, οἰμέω οἴμησα, οἰνόω οἰνίζω, οἰστρέω, οἰωνίζομαι, οἰωνοσκοπέω, οἰωνοπολέω, οἰακίζω, οἰακονομῶ, οἰακοστρεφῶ.

Eſt præterea notandum uerba ἀ ρ inci-pientia augmenti cauſſa, non ſolum adſumere ε, uerumetiam ρ geminare, ut ῥίπτω ἔρριπτον, ῥέσκω ἐρρέσκον.

DE INDEEITO ſecundo.

Indefinitum ſecundum nos à præterito imperfecto formamus, ſecuti Ricardum Crocum præceptorem noſtrum, ea enim formandi ratio facilior nobis eſſe uidetur· quàm ſi ab indefinito primo ducatur.

Fit ab imperfecto, ſi ante ον finale ττ, κτ, λλ, μν reperitur, abiiciendo poſteriorem conſonantem,

conſonantem, penultimam conſyderan-do, quemadmodum infra docebitur.

πτ		τ	ἔτυπτον, ἔτυπον
κτ		τ	ἔτικτον, ἔτεκον.
	abiicit	ut	
λλ		λ	ἔσφαλλον, ἔσφαλον.
μν		ν	ἔκαμνον ἔκαμον.
		βλάπτω,	ἔβλαπτον, ἔβλαβον.
Excipitur à		κρύπτω,	ἔκρυπτον, ἔκρυβον.
regula		καλύπτω,	ἐκάλυπτον, ἐκάλυβον.
		σκάπτω,	ἔσκαπτον, ἔσκαβον.

DE PENVLTIMAE CONſyderatione.

In omni indefinito ſecundo formando eſt præterea penultima imperfecti conſyderanda, & ſi in aliquam ex ſubiectis regulis inciderit, iuxta eius præſcriptum mutanda.

REGVLA I.

Si in penultima imperfecti η ω αι αυ fuerit, in indefiniti ſecundi formatione uertatur in α.

η		ἔληθον	ἔλαθον
ω		ἔτρωγον	ἔτραγον
	uertitur in α		
αι		ἔδαιον	ἔδαον
αυ		ἔπαυον	ἔπαον.

REGVLA II.

Si ευ uel ει diphthongum in penultima habet imperfectum, in indefiniti ſecundi formatione ε abiicitur.

ευ		ἔλευθον	ἤλυθον.
	abiicit ε		
ει		ἔπειθον	ἔπιθον.

REGVLA III.

Si imperfectum in penultima habet ε uel ει præcedente liquida, quæ ſubiuncta eſt alteri conſonanti, uel ſequente immediate liquida, mutabitur ε uel ει in α.

ε		ἔπλεκον, ἔπλακον.
	præcedente liquida ſubiuncta alteri cōſonāti, uel ſequēte in α	
ει		ἔσπειρον, ἔσπαρον.

Exceptio

EXCEPTIO I.

A prima regulæ parte excipitur ἔφλεγον & ἔβλεπον, nam in his nulla mutatio fit, quamuis præcedat liquida ſubiuncta alia conſonanti, ſed conuenit imperfectũ & indefinitum ſecundum.

EXCEPTIO II.

Secundo excipiuntur triſyllaba quartæ coniugationis, quæ ει diphthongũ, quamuis ſequatur liquida, in α non uertunt, ſed ι ſolum abiiciunt, ut ἐγείρω, ἤγειρον, ἤγερον, ὀφείλω, ὤφειλον, ὤφελον.

REGVLA IIII.

Si imperfectum exit in αον uel εον in indefiniti ſecundi formatione abiicitur α uel ε.

αον	abiicit	α	ἐβόαον	ἔβοον.
εον		ε	ἐποίεον	ἔποιον.

REGVLA V.

Verba habentia ante ον imperfecti σσ τ̄ ζ. Siquidem ſecundæ coniugationis fuerint, uertunt eas in indefiniti ſecundi for-

matione in γ. Sin autem tertiæ fuerint, commutant in δ.

σσ		ξ		γ
ττ	Si in futuro habet		uertit eas in	ut
ζ		σ		δ

ἔκραζον, κράζω, ἔκραγον. ὤρυσσον, ὀρύξω, ὤρυγον. ἔπραττον, πράξω, ἔπραγον. ἔφαζον, φάσω, ἔφαδον. ἔπλαττον, πλάσω, ἔπλαδον.

Quæ per σσ efferuntur, etiam per ττ efferri poſſunt. Hactenus traditæ regulæ in iis locum habent, quorum imperfectum duas ſyllabas excedit. Nam ſi biſyllabum tantummodo fuerit, nulla fiet mutatio, ſed idem erit imperfectum & indefinitum ſecundum ἄδω ᾖδον. Verba quæ in nullam iſtarum regularum incidunt, ſimiliter dicta duo tempora coincidentia habẽt, ἐχρύσουν ἐχρύσουν, ἔλεγον ἔλεγον.

DE FVTVRO ſecundo.

Futurum ſecundum, formatur ab indefinito ſecundo, uertendo ον finale in ῶ circunflexum, abiiciendo augmentum temporale, uel ſyllabicum, quod fiet mutata

uocali

uocali uel diphthongo initiali indefiniti in eam quæ præſentis initium exiſtit, aut abiecto ε, quod in imperfecti formatione adſumptum fuerat, ὀρύσσω, ὤρυσσον, ὤρυγον, ὀρυγῶ, τύπτω, ἔτυπτον, ἔτυπον, τυπῶ, οἰκτείρω, ᾤκτειρον, ᾤκταρον, οἰκταρῶ.

Quamobrem deficienti peculiari indefinito ſecundo, deficit etiam futurū ſecundū.

DE FVTVRO PRIMO trium primarum coniugationum.

Futurum primum, coniugationis primæ, ſecundæ & tertiæ, formatur à prima perſona præſentis, mutando diſtinctiuam præſentis in diſtinctiuam futuri iuxta figuram ſuperius poſitam τύπτω, τύψω, λέγω, λέξω, πλήθω, πλήσω.

EXCEPTIONES.

Excipe uerba in ω purum tertiæ coniugationis, ut quæ futurum non per diſtinctiuæ mutationem, ſed per eius nempe σ adſumptionem, ante ω finale præſentis ab eo deducunt, παύω, παύσω. βασιλεύω, βασιλεύσω.

Attamen in uerbis in εω αω & οω, præ-terea breuis uel anceps præſentis, uertitur etiam in ſuam longam.

εω		ησω	ποιέω	ποιήσω.
αω	uertitur in	ησω	βοάω	βοήσω.
οω		ωσω	χρυσόω	χρυσώσω.

Reperias tamen in authorum lectione uerba nonnulla, quæ uocalem penultimæ non mutant, ut γελάω, γελάσω. τελέω, τελέσω &c.

Item uerba in εω, ſi biſyllaba fuerint, εω in ευσω uertunt, ut πλέω, πλεύσω. ῥέω, ῥεύσω, his adde καίω, καύσω. κλαίω, κλαύσω.

De uerbis in ττω, σσω, ζω

Quandoquidem σσ ττ ζ duarum coniugationum diſtinctiuæ ſunt, quo cognoſci poſſit coniugatio, duas regulas ex Herodiano & Demetrio notato.

PRIMA.

Verba in σσω uel ττω, ut plurimũ ſunt coniugationis ſecundæ, πράττω, πράξω. ὀρύσσω, ὀρύξω.

Excipi-

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-118621-p0044-8

Excipiuntur ſequenſia, quæ ſunt coniu gationis tertiæ, ut πλάττω, πλάσω. ἐρέσσω, ἐρέσω, ἱμάσσω, ἱμάσω, πάσσω, λάσσω, λεύσσω His adde πράττω cū uendo ſignificat.

SECVNDA.

Verba in ζω, pleraq; ſunt coniugatio- nis tertiæ, ὁρίζω, ὁρίσω. φράζω, φράσω. βαδίζω, βαδίσω.

Quæ ſequuntur excipe, ut quæ ſunt con iugationis ſecundæ, οἰμώζω, οἰμώξω. στηρίζω, αἰάζω, στενάζω, ὀλολύζω, ἀλαλάζω, θρυλλίζω, κράζω, σφάζω, σίζω, ῥέζω, τρύζω, quod in tertia cõiugatione nonnunquam poſitū reperitur. Adde παίζω quod apud atticos eſt coniugationis tertiæ, commu- niter uero ſecundæ. Dicimus itaq; παίσω attice, & παίξω communiter.

DE FVTVRO PRI- mo quartæ.

Eius coniugationis primum futurum ſi militer à prima perſona præſentis deduces ultimam circunflectendo, & corripiendo penultimam, ſi utcunq; longa fuerit, μένω μενῶ.

DE VERBO
PENVLTIMAE CORRIPIENDÆ ratio.

Si ante ω finale præſentis reperiuntur duæ liquidæ, penultima ut breuis fiat, abiiciatur earum poſterior.

λλ	abiicit	λ	ψάλλω	ψαλῶ
μν		ν	τέμνω	τεμῶ

Sin autem in penultima præſentis αι uel ει fuerit, in futuri formatione abiicitur ι.

αι	habet in futuro	α	φαίνω	φανῶ.
ει		ι	φθείρω	φθερῶ.

DE INDEFINITO primo.

Indefinitum primum, formatur à prima futuri primi, uertendo ω finale in α, & adſumendo augmentum in principio, ut in imperfecto oſtenſum eſt, ἔτυπτον, τύψω ἔτυψα, ἔλεγον, λέξω, ἔλεξα. ἤκουον, ἀκούσω, ἤκουσα.

Peculiare

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-118621-p0046-9

DE VERBO PECVLIARE quartæ.

Circa uerba quartæ coniugationis, hoc amplius eſt obſeruandum, ſi in penultima futuri fuerit α, uertitur in indefiniti formatione in η. Si uero fuerit ε, uertitur in ει diphthongum.

ε ει ἔμενον, μενῶ, ἔμεινα.

Fut. uertit' in

α η ἔψαλλον, ψαλῶ, ἔψηλα.

Quandoq; tamen α non mutatur in η, ſed producitur ſolum ἐμίαινον, μιανῶ, ἐμίανα, ἐχλίαινον, χλιανῶ, ἐχλίανα.

DE PRAETERITO PERfecto trium primarum coniugationum.

Præteritum perfectum primæ, ſecundæ & tertiæ coniugationis, formatur à prima indefiniti primi, mutando diſtinctiuam futuri, in diſtinctiuam præteriti. Idq; ita ſimpliciter procedit, ſi præſens incipiat à uocali, uel a duabus conſonantibus, actu uel potentia, uel a ρ, ut ἀκούω, ἤκουσα, ἤκουκα, στίζω, ἔστιξα, ἔστιχα. ψιλάω, ἐψίλω

σα, ἔψίλωκα, ῥίπτω, ἔῤῥιψα, ἔῤῥιφα.

Excipe μέμνημαι ἀ μνάομαι, κέκτημαι ἀ κτάομαι, πέπλαμαι ἀ πλάομαι, πέπλωκα ἀ πλόω.

Sin autem alioqui conſonante ſola, uel etiam à muta cum liquida incipiat præſens, præponitur etiam in formatione perfecti prima præſentis conſonans, τύπτω, ἔτυψα, τέτυφα, γράφω, ἔγραψα, γέγραφα.

EXCEPTIONES DVAE.

Excipe à γν & γρη incipientia. Nam & ſi ibi ſit muta cum liquida, nulla tamen fit cõſonantis præpoſitio, ſed dictinctiuæ ſolum mutatio, γνόω, ἔγνωσα, ἔγνωκα, γρηγορέω, ἐγρηγόρησα, ἐγρηγόρηκα.

Secundo excipe incipientia ab aſpirata conſonante, nam ipſa aſpirata non præponitur, ſed eius tenuis.

θ τ θαυμάζω, ἐθαύμασα, τεθαύμακα.

φ uertit̃ in π φιλέω, ἐφίλησα, πεφίληκα,

χ κ χαλκεύω, ἐχάλκευσα, κεχάλκευκα.

Peculia-

DE VERBO PECVLIARE PRIMAE.

Eſt præterea notandnm, quod uerba biſyllaba primæ coniugationis ρε in penultima habentia, illud in perfecti formatione in ρα uertunt, στρέφω, ἔστρεψα, ἔστραφα.

DE PARTICIPIO PERfecto quartæ.

Præteritum perfectum quartæ coniugationis, formatur à futuro primo, mutato ῶ finali in κα, obſeruatoq; augmento imperfecti, & ſi opus fuerit iuxta prædictas regulas, præponatur etiam prima præſentis conſonans ψάλλω, ἔψαλλον, ψαλῶ, ἔψαλκα.

NOTATIVNCVLAE.

Quod ſi facta mutatione, ut dictum eſt, euenerit ν ante κ, uertetur ν in γ, ut φαίνω, ἔφαινον, φανῶ, πέφαγκα.

Si uero præſens in νω exit, atq; in penultima habet ι uel υ uel ει, tunc ν nõ uertitur in γ, ſed omnino abiicitur κρίνω, κρινῶ, κέκρικα, θύνω θυνῶ, τέθυκα, κτείνω, κτενῶ, ἔκτεικα. Reperias tamen nonnulla ν in γ

uertentia ſuperiorem in modum, ut μιαίνω, μεμίαγκα, μολύνω, μεμόλυγκα, adde ὀξύνω, & ſi qua alia ſunt.

DE PENVLTIMA.

Eſt præterea in hac formatione aduertendum, ſi futurum biſyllabum in penultima habuerit ε, id in perfecto mutari in α, ut κτείνω, κτενῶ, ἔκτακα, σπείρω, σπερῶ, ἔσπαρκα.

Sin autem futurum in μῶ exierit, penultima non mutatur ad dictum modum, ſed quacunque penultima exiſtente, ῶ uertitur in ηκα, τέμνω, τεμῶ, τετέμηκα, νέμω, νεμῶ, νενέμηκα, κάμνω καμῶ, κεκάμηκα. Ex his nonnulla ſyncopata proferuntur, τέτμηκα, κέκμηκα.

DE PLVSQVAM perfecto.

Præteritum pluſquamperfectum, formatur à prima præteriti perfecti, mutando α finale in ειν, ut ἤκουκα ἠκούειν, ἔγραφα, ἐγράφειν.

Si tamen perfecti initium fuerit conſonans, adſumitur præterea ad pluſquam

perfectum

perfectum formandum in principio ε, ut τέτυφα, ἐτετύφειν.

DE FORMATIONE perſonarum.

Cuiuſq; temporis perſonæ cæteræ formantur à prima, ſi ω uel ον, uel α, uel ειν mutentur ad modum in ſequenti figura deſcriptum, ut τύπτω, uerte ω in εις fiet ſecunda τύπτεις. Verte ω in ομεν, fiet prima pluralis τύπτομεν &c.

Præſens τύπτω ετον, ετον.
Fut. 1. τύψω, εις ει. D. ετον, ετον.
Fut. 2. τυπῶ εῖτον, εῖτον.
Præſens
Fut. 2. ομεν, ετε.
P. ουσι.
Fut. 2. οῦμεν, εῖτε.
Imperfec. ἔτυπτον.
ες, ε. D. ετον, έτην.
Indef. 2. ἔτυπον.
P. ομεν, ετε, ον.
Indef. 1. ἔτυψα άτην.
ας, ε. D. ατον.
Perfec. τέτυφα, ατον.

αν
P. αμεν, ατε
ασι:

Pluſquamperfec. ἐτετύφειν, εις, ει,
Dual. ειτον, είτην.
Plural. ειμεν, ειτε, εισαν.

PECVLIARE QVARTAE.

Sciendum eſt futurum primum quartæ coniugationis in perſonis formandis ubiq; ſequi futurum ſecundum omnium coniugationum, quod accidit ob ῶ circũflexum, quod commune habent, hinc dicimus in duali μενεῖτον & non μένετον.

COMMVNIA OMNIVM.

Quia uero uidemus in duali quandoq; primam deſyderari perſonam, quandoq; ſecundam & tertiam eandem eſſe, nonnunquam differre, duæ de ea re tradendæ ſunt regulæ.

PRIMA.

Quandocũq; μ reperitur in primæ perſonæ pluralis ſyllaba ultima; dualis prima deficit, id quod in actiuis ubiq; contingit,

ut quæ in μεν primam pluralem forment. Alioqui non deficit, ut in mediis & paſſiuis uidebitur.

SECVNDA.

Tertia perſona plurali in ι uel σι exeunte, ſecunda & tertia perſona dualis eadem eſt. Sin autem in aliud quippiam exierit tertia pluralis, tum differunt, exempli loco ſit præſens & imperfectum.

Quo hæc uelut ob oculos poſita, cognitu faciliora ſint Tyronibus, integra παραδείγματα unicuiq; modo ſubiicemus.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ indicatiui.

Præſens.

S.	τύπτω	τύπτεις	τύπτει
D.		τύπτετον	τύπτετον
P.	τύπτομεν	τύπτετε	τύπτουσι.

Futurum primum.

S.	τύψω	τύψεις	τύψει
D.		τύψετον	τύψετον
P.	τύψομεν	τύψετε	τύψουσι.

Futurum ſecundum.

S.	τυπῶ	τυπεῖς	τυπεῖ
D.		τυπεῖτον	τυπεῖτον
P.	τυποῦμεν	τυπεῖτε	τυποῦσι.

Præteritum imperfectum.

S.	ἔτυπτον	ἔτυπτες	ἔτυπτε
D.		ἐτύπτετον	ἐτυπτέτην
P.	ἐτύπτομεν	ἐτύπτετε	ἔτυπτον.

Indefinitum ſecundum.

S.	ἔτυπον	ἔτυπες	ἔτυπε
D.		ἐτύπετον	ἐτυπέτην
P.	ἐτύπομεν	ἐτύπετε	ἔτυπον

Indefinitum primum.

S.	ἔτυψα	ἔτυψας	ἔτυψε
D.		ἐτύψατον	ἐτυψάτην
P.	ἐτύψαμεν	ἐτύψατε	ἔτυψαν.

Præteritum perfectum.

S.	τέτυφα	τέτυφας	τέτυφε
D.		τετύφατον	τετύφατον
P.	τετύφαμεν	τετύφατε	τετύφασι

Præteritum pluſquamperfectum.

S.	ἐτετύφειν	ἐτετύφεις	ἐτετύφει
D.		ἐτετύφειτον	ἐτετυφείτην
P.	ἐτετύφειμεν	ἐτετύφειτε	ἐτετύφεισαν.

Duæ

DE VERBO

DVAE REGVLAE IN reliquis modis notandæ.

In formatione temporũ in reliquis modis indefinitorum augmenta abiiciuntur, quemadmodum in futuro ſecundo docuimus ἔτυψα, τύψον.

In eiſdem modis præſens & imperfectũ coincidunt, ſimiliter perfectum & pluſquã perfectum, id quod ex authorum lectione deprehenditur.

DE IMPERATIVO

Præſens deducitur à tertia imperfecti indicatiui augmento eius ſolummodo abiecto, ἔτυπτε, τύπτε, ἤκουε, ἄκουε.

Præteritum perfectum & indefinitum ſecundum eodẽ modo deduces à tertia ſui indicatiui, ſed obſeruata etiam regula communi τέτυφε, τέτυφε, ἔτυπε, τύπε.

Indfinitum etiam primum formatur à tertia ſui indicatiui ε finale in ον uertendo, ἔτυψε, τύψον.

Futura imperatiuus non format, ſed eorum loco in oratione utimur perfecto & indefinitis.

DE FORMATIONE perſonarum.

Cuiuſq; temporis perſonas reliquas deduces à ſua ſecunda (prima enim in imperatiuis non eſt) ε uel ον mutando, ut figura ſequens docet.

Præſens	τύπτε	
Perfec.	τέτυφε	έτω
Indef. 2.	τύπε	
Indef. 1.	τύψον	άτω

D. ετον, έτων. P. ετε, έτωσαν.
D. ατον, άτων. P. ατε, άτωσαν.

SEQVITVR INTEGRVM παράδειγμα imperatiui.

Præſens.

S.	τύπτε	τυπτέτω
D.	τύπτετον	τυπτέτων
P.	τύπτετε	τυπτέτωσαν.

Præteritum perfectum.

S.	τέτυφε	τετυφέτω
D.	τετύφετον	τετυφέτων
P.	τετύφετε	τετυφέτωσαν.

Indefinitum

Indefinitum ſecundum.

S. τύπε τυπέτω
D. τύπετον τυπέτων
P. τύπετε τυπέτωσαν.

Indefinitum primum.

S. τύψον τυψάτω
D. τύψατον τυψάτων
P. τύψατε τυψάτωσαν.

DE OPTATIVO.

Optatiui tempora deducuntur à tertia perſona ſuorum indicatiuorum, mutando ει, uel ε in οιμι, τύπτει, τύπτοιμι, τέτυφε, τετύφοιμι, ἔτυπε, τύποιμι, τύψει, τύψοιμι, τυπεῖ, τυποῖμι.

Excipitur indefinitum primum, quod ε uertit in αιμι, ut ἔτυψε, τύψαιμι.

DE FORMATIONE perſonarum.

Cuiuſq; temporis perſonas deduces à prima eius, uertendo οιμι uel αιμι, iuxta figuram ſequentem.

Præſens τύπτοιμι
Perfec. τετύφοιμι
Indef. 2. τύποιμι οις οι. D. οιτον, οίτην.

Fut. 1. τύψοιμι

Fut. 2. τυποῖμι

Indef. 1. τύψαιμι, αις, αι. D. αιτον, αίτην.
P. αιμεν, αιτε, αιεν.

Indefinitum ſecundum à futuro ſecundo, in hoc modo internoſces accentu. Indefinitum enim antepenacuitur. Futurũ uero peninflectitur, τύποιμι, τυποῖμι.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ.

Præſens.

S.	τύπτοιμι	τύπτοις	τύπτοι
D.		τύπτοιτον	τυπτοίτην
P.	τύπτοιμεν	τύπτοιτε	τύπτοιεν.

Præteritum perfectum.

S.	τετύφοιμι	τετύφοις	τετύφοι
D.		τετύφοιτον	τετυφοίτην
P.	τετύφοιμεν	τετύφοιτε	τετύφοιεν

Indefinitum ſecundum.

S.	τύποιμι	τύποις	τύποι
D.		τύποιτον	τυποίτην
P.	τύποιμεν	τύποιτε	τύποιεν.

Futurum primum.

S.	τύψοιμι	τύψοις	τύψοι
D.		τύψοιτον	τυψοίτην
P.	τύψοιμεν	τύψοιτε	τύψοιεν,

Futurum

Futurum ſecundum.

S.	τυποῖμι	τυποῖς	τυποῖ
D.		τυποῖτον	τυποίτην
P.	τυποῖμεν	τυποῖτε	τυποῖεν.

Indeſinitum primum.

S.	τύψαιμι	τύψαις	τύψαι
D.		τύψαιτον	τυψαίτην
P.	τύψαιμεν	τύψαιτε	τύψαιεν.

DE SVBIVNCTIVO.

Tempora ſubiunctiui formantur à prima perſona ſuorum indicatiuorum ω ον α in ω mutando, ut τύπτω, τύπτω, ἔτυπον, τύπω, τέτυφα, τετύφω, ἔτυψα, τύψω.

Futura hic modus non format, ſed eorum loco utimur in oratione perfecto, & indeſinitis. Quæ quia ſuam & futurorum uicem præſtant, interpretaberis τετύφω uerberauerim & uerberauero. Tum etiam uerberaſſem iuxta regulam ſecundam de reliquis modis traditam.

DE FORMATIONE perſonarum.

Reliquas perſonas à prima formato, ω finale uariando, iuxta præſcriptum figuræ ſequentis.

τύπτω

τετύφω

ῃς. ῃ. D. ητον, ητον. P. ωμεν, ητε, ωσι.

τύψω

τύπω

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ.

Præſens & imperfectum.

S.	τύπτω	τύπτῃς	τύπτῃ
D.		τύπτητον	τύπτητον
P.	τύπτωμεν	τύπτητε	τύπτωσι.

Præteritum perfectum & pluſq.

S.	τετύφω	τετύφῃς	τετύφῃ
D.		τετύφητον	τετύφητον
P.	τετύφωμεν	τετύφητε	τετύφωσι.

Aoriſtus primus.

S.	τύψω	τύψῃς	τύψῃ
D.		τύψητον	τύψητον
P.	τύψωμεν	τύψητε	τύψωσι.

Aoriſtus ſecundus.

S.	τύπω	τύπῃς	τύπῃ
D.		τύπητον	τύπητον
P.	τύπωμεν	τύπητε	τύπωσι.

De in-

DE INFINITIVO.

Præſens, utrunque futurum, formatur à tertia perſona ſui indicatiui ν literam in fine adſumendo, ut τύπτει, τύπτειν, τύψει, τύψειν, τυπεῖ, τυπεῖν

Indefinitum ſecundum cum futuro ſecundo coincidit τυπεῖν.

Indefinitum primum, formatur à prima ſui indicatiui, adſumendo ad α finale ι, ut fiat αι diphthongus, ἔτυψα, τύψαι.

Præteritum perfectum, formatur à tertia ſui indicatiui, adſumendo in fine ναι, ut τέτυφε, τετυφέναι.

Hic modus per numeros & perſonas nõ uariatur, ſed ſub una terminatione omnes præſtat.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ.

Præſens & imperfectum	τύπτειν
Futurum primum	τύψειν
Futurum ſecundum	τυπεῖν
Indefinitum ſecundum	τυπεῖν
Indefinitum primum	τύψαι
Præteritum perfec. & pluſq.	τετυφέναι.

DE PARTICIPIIS VERborum in ω.

NOn ſum ipſe mei oblitus, qui initio participium partem orationis à uerbo ſeparatam poſuerim, iam uero intermiſceam, neq; enim fit ſine cauſſa, Commodius enim tyroni puto, ſi cuiq; generi & terminationi uerborum, formatio participiorum eius ſubiiciatur.

Participium maſculinum præſentis & utriuſq; futuri fit à prima ſui indicatiui, addendo fini ν, ut τύπτω, τύπτων. τύψω, τύψων. τυπῶ, τυπῶν.

Fœminina horũ deducunt̃ à ſuis maſculinis ων uertendo in ουσα, ut τύπτων, τύπτουσα. τύψων, τύψουσα. τυπῶν, τυποῦσα.

Neutra eorum ſimiliter à maſculinis ων in ον mutando, præterquam in futuro ſecundo, ubi ῶν in οῦν conuertitur, τύπτων, τύπτον. τύψων, τύψον. τυπῶν, τυποῦν.

Indefiniti ſecundi participium maſculinum fit à prima perſona ſui indicatiui, abiiciendo augmentum & ον in ων conuertendo, ἔτυπον τυπὼν.

Fœmini

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-118621-p0062-8

Fœminina & neutra deduc à maſculi-
no, ut in præſenti τυπῶν, τυπο ῦσα, τυπὲν.

Indefiniti primi participium maſculinũ
forma à ſecunda perſona ſui indicatiui, ab
iecto augmento, ἔτυψας, τύψας.

Fœmininum à maſculino, adſumpto
in fine α, ut τύψας, τύψασα.

Neutrum ſimiliter à maſculino ασ in αν
uerſo, ut τύψας, τύψαν.

Præteriti perfecti participiũ deducitur à
prima perſona ſui indicatiui, α in ως uer-
tendo, ut τέτυφα, τετυφώσ.

Fœmininum à maſculino ωσ in υῖα uer
ſo, ut τετυφὼσ, τετυφῦια.

Neutrum ſimiliter à maſculino ωσ in
οσ mutato, τετυφὼσ, τετυφόσ.

DE EORVM DE-
clinatione.

Omne participium uerborum in ω, ma
ſculini & neutri generis, eſt declinationis
quintæ. Quæ uero fœminina ſunt, ſecun
dam declinationem ſequuntur, id quod
figura ſequens ob oculos ponit.

τύπτων	τυπῶν	τύπτουσα
	οῦντος	
τύπτον	τυποῦν	τύψουσα
τύψων	τύψας	τυποῦσα, σης.
οντος	αντος	
τύψον	τύψαν	τυποῦσα
τυπὲν	τετυφὼς	τύψασα
	ότος	
τυπὲν	τετυφὸς	τετυφῦια, ύιας.

DE VERBIS MEDIIS uerborum in ω.

Quæ uerba adpellentur media cum de uerborum generibus tractaretur; eſt oſtenſum, idq; ex Theodori Gazæ ſentẽtia, quã ego ut ueriſſimam ſequendam cenſeo.

DE INDICATIVO.

Præſens & futurum primũ, formatur à prima ſui indicatiui actiui ω uertendo in ομαι, ut τύπτω τύπτομαι, τύψω τύψομαι.

Excipitur futurum primum quartæ cõiugationis, quæ uertit ῶ in οῦμαι, ut μενῶ, μενοῦμαι.

Futurũ ſecundũ ſimiliter fit à ſuo actiuo uertendo ῶ in οῦμαι, ut τυπῶ, τυποῦμαι.

Imper-

Imperfectum & indefinitum ſecundum, fit à ſuo actiuo ον finale primæ perſonæ uertendo in όμην, ut ἔτυπτον, ἐτυπτόμην, ἔτυπον ἐτυπόμην.

Indefinitum primum, fit à prima ſui actiui, adſumendo in fine μην, ut ἔτυψα, ἐτυψάμην.

DE PRAETERITO perfecto.

Præteritum perfectum medium deducitur à prima ſui actiui, uertendo diſtinctiuam præteriti in eam conſonantem, quæ ον indefiniti ſecundi præcedit ἔτυπον, τέτυφα, τέτυπα.

EXCEPTIONES.

Excipiuntur uerba in λω ρω & ω purũ, ea enim diſtinctiuam præteriti omnino abiiciunt, non in aliam mutant, ἤκουκα, ἤκουα, ἔψαλκα, ἔψαλα, ἐσπάρκα, ἔσπαρα.

Perpauca tamen reperias uerba in ω purum, quæ medium perfectum habeant uſitatum, & quæ habent, nonnulla regulam etiam non ſequuntur δουπέω, δεδούπηκα,

δέδυπα. In ευω & ουω exeuntia, eo omnino carent, præter ἀκούω.

Secundo excipe uerba in νω, mutantia ν in γ in præterito, ea nanque κ abiiciunt, & γ in ν denuo uertunt, πέφαγκα, πέφηνα.

Tertio excipe uerba quartæ coniugationis, quæ in ηκα perfectum formant. Eorũ namque perfectũ fit ab actiuo, abiiciendo ηκ, ut κεκάμηκα, κέκαμα.

DE PENVLTIMA perfecti.

Si in penultima præſentis actiui fuerit αι, uertetur ea in perfecti medii formatione in η, ut φαίνω, πέφαγκα, πέφηνα. Si uero in penultima futuri fuerit ε uel ει, uerteẽ ε in perfecti medii formatione in ο, ut πείσω, πέπεικα, πέποιθα. σπερῶ, ἔσπαρκα, ἔσπορα.

DE PLVSQVAMperfecto.

Pluſquamperfectũ formatur à ſuo perfecto medio eodẽ modo quo in actiuis, ἤκουα, ἠκούειν. τέτυπα, ἐτετύπειν.

DE FORMATIONE perſonarum.

Cuiuſq; temporis perſonæ reliquæ formantur à prima, mutando ομαι, ουμαι, ομην, αμην, iuxta figuram ſequentem.

τύπτομαι

S. ῃ, εται.

τύψομαι

D. όμεθον, εσθον, εσθον

P. όμεθα, εσθε, ονται.

S. τυποῦμαι, ῇ, εῖται

D. ούμεθον, εῖσθον, εῖσθον

P. ούμεθα, εῖσθε, οῦνται.

ἐτυπτόμην

S. ου, ετο.

ἐτυπόμην

D. όμεθον, εσθον, έσθην.

P. ομεθα, εσθε, οντο.

S. ἐτυψάμην, ω, ατο

D. άμεθον, ασθον, άσθην

P. άμεθα, ασθε, αντο.

Præteriti perfecti perſonas & reliquos modos omnes, formabis ad regulas traditas de perfecto actiuo.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ

Indicatiui.

Præſens.

S.	τύπτομαι	τύπτῃ	τύπτεται
D.	τυπτόμεθον	τύπτεσθον	τύπτεσθον
P.	τυπτόμεθα	τύπτεσθε	τύπτονται.

Futurum primum.

S.	τύψομαι	τύψῃ	τύψεται
D.	τυψόμεθον	τύψεσθον	τύψεσθον
P.	τυψόμεθα	τύψεσθε	τύψονται.

Futurum ſecundum.

S.	τυποῦμαι	τυπῇ	τυπεῖται
D.	τυπούμεθον	τυπεῖσθον	τυπεῖσθον
P.	τυπούμεθα	τυπεῖσθε	τυποῦνται.

Præteritum imperfectum.

S.	ἐτυπτόμην	ἐτύπτου	ἐτύπτετο
D.	ἐτυπτόμεθον	ἐτύπτεσθον	ἐτυπτέσθην
P.	ἐτυπτόμεθα	ἐτύπτεσθε	ἐτύπτοντο.

Indefinitum ſecundum.

S.	ἐτυπόμην	ἐτύπου	ἐτύπετο
D.	ἐτυπόμεθον	ἐτύπεσθον	ἐτυπέσθην
P.	ἐτυπόμεθα	ἐτύπεσθε	ἐτύποντο

Indefinitum primum.

S.	ἐτυψάμην	ἐτύψω	ἐτύψατο
D.	ἐτυψάμεθον	ἐτύψασθον	ἐτυψάσθην
P.	ἐτυψάμεθα	ἐτύψασθε	ἐτύψαντο

Præteritum perfectum.

S.	τέτυπα	τέτυπας	τέτυπε
D.		τετύπατον	τετύπατον
P.	τετύπαμεν	τετύπατε	τετύπασι.

Præteritum pluſquamperfectum.

S.	ἐτετύπειν	ἐτετύπεις	ἐτετύπει
D.		ἐτετύπειτον	ἐτετυπείτην
P.	ἐτετύπειμεν	ἐτετύπειτε	ἐτετύπεισαν

DE IMPERATIVO.

Præſens imperatiui, deducitur à ſecunda perſona imperfecti indicatiui, abiiciendo augmentum ἔτυπτε, τύπτε. Eodem modo formatur indefinitum ſecundum à ſui indicatiui perſona ſecunda, ut ἐτύπου, τύπου.

Indefinitum primum autem formatur à prima ſui indicatiui, uertendo άμην in αι ut ἐτυψάμην, τύψαι.

DE FORMATIONE perſonarum.

Reliquæ perſonæ formantur à ſecunda ου uel αι uariando, ut ſequitur.

Præſens	τύπτε.
	έτω
Indef. 2.	τυποῦ
D.	ετον, έτων
P.	ετε, έτωσαν
Indef. 1.	τύψαι, άτω
D.	ατον, άτων
P.	ατε, άτωσαν
Perfec.	τέτυπε, τετυπέτω &c.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ imperatiui.

Præſens & imperfectum.

S.	τύπτε	τυπτέτω
D.	τύπτετον	τυπτέτων
P.	τύπτετε	τυπτέτωσαν.

Indefini-

Indefinitum ſecundum.

S.	τυποῦ	τυπέσθω
D.	τύπεσθον	τυπέσθων
P.	τύπεσθε	τυπέσθωσαν

Indefinitum primum.

S.	τύψαι	τυψάσθω
D.	τύψασθον	τυψάσθων
P.	τύψασθε	τυψάσθωσαν

Perfectum & pluſquamperfectum.

S.	τέτυπε	τετυπέτω
D.	τετύπετον	τετυπέτων
P.	τετύπετε	τετυπέτωσαν.

DE OPTATIVO.

Tempora optatiui (præter præteritum perfectum, ut dixi) deducuntur à ſuis actiuis μι in μην uertendo, ut τύπτοιμι, τυπτοίμην, τύποιμι, τυποίμην, τύψαιμι, τυψαίμην, τύψοιμι, τυψοίμην, τυποῖμι, τυποίμην.

DE FORMATIONE perſonarum.

Reliquæ perſonæ formantur à prima οιμην uel αιμην uariando, ut ſequitur.

Præſens τυπ7οίμην

Indef. 2. τυποίμην

οιο, οιτο.

Fut. 1. τυψοίμην

Fut. 2. τυποίμην

D. οίμεθον, οισθον, οίσθην
P. οίμεθα, οισθε, οιντο
Indef. 2. τυψαίμην. αιο, αιτο
D. αίμεθον, αισθον, αίσθην
P. αίμεθα, αισθε, αιντο
Perfec. τετύποιμι, τετύποις &c.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ

Optatiui.

Præſens & imperfectum.

S.	τυπ7οίμην	τύπ7οιο	τύπ7οιτο
D.	τυπ7οίμεθον	τύπ7οισθον	τυπ7οίσθην
P.	τυπ7οίμεθα	τύπ7οισθε	τύπ7οιντο.

Indefinitum ſecundum.

S.	τυποίμην	τύποιο	τύποιτο
D.	τυποίμεθον	τύποισθον	τυποίσθην
P.	τυποίμεθα	τύποισθε	τύποιντο.

Futurum

Futurum primum.

S.	τυψοίμην	τύψοιο	τύψοιτο
D.	τυψοίμεθον	τύψοισθον	τυψοίσθην
P.	τυψοίμεθα	τύψοισθε	τύψοιντο.

Futurum ſecundum.

S.	τυποίμην	τυποῖο	τυποίτο
D.	τυποίμεθον	τυποῖσθον	τυποίσθην
P.	τυποίμεθα	τυποῖσθε	τυποῖντο

Indefinitum primum.

S.	τυψαίμην	τύψαιο	τύψαιτο
D.	τυψαίμεθον	τύψαισθον	τυψαίσθην
P.	τυψαίμεθα	τύψαισθε	τύψαιντο.

Perfectum & pluſquamperfectum.

S.	τετύποιμι	τετύποις	τετύποι
D.		τετύποιτον	τετυποίτην
P.	τετύποιμεν	τετύποιτε	τετύποιεν.

DE SVBIVNCTIVO.

Tempora ſubiunctiui, deducuntur à ſuis ſubiunctiuis actiui, adſumpta in fine μαι ſyllaba, ut τύπτω, τύπτωμαι· τύψω, τύψωμαι, τύπω, τύπωμαι.

DE FORMATIONE perſonarum.

Cæteræ perſonæ ſunt à prima, uariãdo ωμαι, ad ſequentem modum.

Præſens	τύπτωμαι
Indef. 1.	τύψωμαι ῃ, ηται.
Indef. 2.	τύπωμαι
D.	ώμεθα, ησθον, ησθον
P.	ώμεθα, ησθε, ωνται
Perfec.	τετύπω, τετύπῃς &c.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ

Subiunctiui.

Præſens & imperfectum.

S.	τύπτωμαι	τύπτῃ	τύπτηται
D.	τυπτώμεθον	τύπτησθον	τύπτησθον
P.	τυπτώμεθα	τύπτησθε	τύπτωνται.

Indefinitum primum.

S.	τύψωμαι	τύψῃ	τύψηται
D.	τυψώμεθον	τύψησθον	τύψησθον
P.	τυψώμεθα	τύψησθε	τύψωνται.

Indefinitum ſecundum.

S.	τύπωμαι	τύπῃ	τύπηται
D.	τυπώμεθον	τύπησθον	τύπησθον.
P.	τυπώμεθα	τύπησθε	τύπωνται.

Perfectum & pluſquamperfectum.

S.	τετύπω	τετύπῃς	τετύπῃ
D.		τετύπητον	τετύπητον
P.	τετύπωμεν	τετύπητε	τετύπωσι.

De infi-

DE INFINITIVO.

Infinitiui tempora, deducuntur à tertia perſona ſuorum indicatiuorum ται uel το in σθαι uertendo, ut τύπτεται, τύπτεσθαι, ἐτύψατο, τύψασθαι, ἐτύπετο, τυπέσθαι, τύψεται, τύψεσθαι, τυπεῖται, τυπεῖσθαι, τετυπέναι ut τετυφέναι.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ
Infinitiui.

Præſens & imperfectum	τύπτεσθαι
Indefinitum ſecundum	τυπέσθαι
Futurum primum	τύψεσθαι
Indefinitum primum	τύψασθαι
Futurum ſecundum	τυπεῖσθαι
Perfectum & pluſquamper.	τετυπέναι.

DE PARTICIPIIS EORVM.

Participia maſculina, deducuntur à prima perſona ſuorum indicatiuorum μαι uel μην uertendo in μενος, & abiiciendo indefinitorum augmentum.

Fœminina à Maſculinis fiunt, ος in η uerſo.

Neutra ſimiliter à Maſculinis, ς in ν mutato.

τύπτομαι, τυπτόμενοσ, τυπτομένη, τυπτόμενον. τύψομαι, τυψόμενος, τυψομένη, τυψόμενον. τυπεῦμαι, τυπεύμενος, τυπουμένη, τυπούμενον. ἐτυψάμην, τυψάμενος, τυψαμένη, τυψάμενον. ἐτυπόμην, τυπόμενος, τυπομένη, τυπόμενον.

Maſculina & neutra, ſunt declinationis tertiæ. Fœminina uero ſecundæ.

Perfectum actiui ſui declinationem & formationem ſequitur. Dicimus itaque τετυπώσ, τετυπότοσ, τετυπυῖα, τετυπυίασ, τετυπὸς, τετυπότοσ, quemadmodum in actiuis oſtenſum reperitur.

DE PASSIVIS VERBOrum in ω

De indicatiuo.

Præſens & imperfectum omnium modorum, coincidit cum ſuo medio, ut τύπτομαι, ἐτυπτόμην, τύπτου, τυπτοίμην, τύπτωμαι, τύπτεσθαι.

DE PERFECTO.

Perfectum paſſiuum, fit ab actiuo, uertendo in coniugatione.

I. φα μμαι τέτυφα τέτυμμαι

II. χα γμαι λέλεχα λέλεγμαι
in ut

III. κα σμαι πέπεικα πέπεισμαι

IIII. κα μαι ἔϛαλκα ἔϛαλμαι.

EXCEPTIONES.

Excipe uerba in άω, έω, & όω, quia ſi in penultima perfecti actiui η uel ω habuerint, in formatione perfecti paſſiui, κα in μαι (& non in σμαι) uertunt ποιέω πεποίηκα, πεποίημαι, βοάω, βεβόηκα, βεβόημαι, χρυσόω, κεχρύσωκα, κεχρύσωμαι.

Secundo excipe cætera uerba in ω purũ, quia de eis certa nõ eſt regula. Partim. n. eorum κα in σμαι uertunt, ἀκούω, ἤκουκα, ἤκουσμαι. Partim uero in μαι, ut βασιλεύω, βεβασίλευκα, βεβασίλευμαι.

Quapropter in hac re authorum uſum obſeruabis.

Tertio excipe uerba quartæ coniugationis, quæ perfectum actiuum in γκα for-

mant, nam illud in paſſiui formatione in μμαι uertunt, πέφαγκα, πέφαμμαι.

DE PERSONIS perfecti.

Quoniam difficilior, & operæ maioris eſt formatio perſonarum huius temporis, continuo eam ſubiiciendam putaui.

Secunda fit à prima uertendo in coniugatione.

I.	μμαι	ψαι	τέτυμμαι, τέτυψαι
	in	ut	
II.	γμαι	ξαι	λέλεγμαι, λέλεξαι
III.	μαι, uel σμαι	σαι	πέπεισμαι πέπεισαι
	in	ut	
			πεποίημαι πεποίησαι
IIII.	μαι	σαι	ἔψαλμαι ἔψαλσαι.

EXCEPTIO.

Verba uero quartæ cõiugatiõis, quæ primã formãt in μμαι, idipſum in νσαι uertendo faciũt ſecundã, ut πέφαμμαι, πέφανσαι.

Tertia à ſecũda uertẽdo in cõiugatiõe.

I. ψαι

I.	ψαι	πΊαι	τέτυψαι	τέτυπΊαι
II.	ξαι	κΊαι	λέλεξαι	λέλεκΊαι
	in	ut		
III.	σαι	ςαι	πέπεισαι	πέπειςαι
IIII.	σαι	ται	ἔψαλσαι	ἔψαλται.

EXCEPTIO.

Excipe uerba tertiæ coniugationis in μαι ſimplex primam formantia. Nam ea σαι ſecundæ in ται & non in ςαι commutare ſolent, ut πεποίημαι, πεποίησαι, πεποίηται, βεβασίλευμαι, βεβασίλευσαι, βεβασίλευται. Prima perſona dualis formatur à prima ſingulari μαι in μεθον uerſo τέτυμμαι, τετύμμεθον.

Secunda & tertia fit à tertia ſingulari, uertendo in coniugatione.

I.	πΊαι	φθον	τέτυπΊαι	τέτυφθον
II.	κΊαι	χθον	λέλεκται	λέλεχθον
	in	ut		
III.	ται uel ςαι		σθον, πεποίηται, πεποίησθον (πέπειςαι, πέπεισθον.	
IIII.	ται	θον	ἔψαλται, ἔψαλθον.	

Prima perſona pluralis fit à prima duali, conuertendo ον finale in α, ut τετύμμεθον, τετύμμεθα.

Secunda fit à ſecunda duali ον in ε mutato, ut τέτυφθον, τέτυφθε.

Tertia formari non poteſt in his, quorum tertia ſingularis in ται, non purum exit, ſed loco eius utimur participio perfecti cum uerbo ſubſtantiuo τέτυπται, τετυμμένοι εἰσι.

Sin autem ται tertiæ ſingularis purum eſt, tum ab ea formatur tertia pluralis, adſumendo ν ante ται, πεποίηται, πεποίηνται, κέκειται, κέκεινται.

DE PLVSQVAMPERfecto.

Pluſquamperfectū formatur à ſuo perfecto, mutando μαι in μην, & ſi perfectum à conſonante inceperit, adſumendo etiam in principio ε, ut ἔψαλμαι, ἐψάλμην, τέτυμμαι, ἐτετύμμην.

DE FORMATIONE perſonarum.

Perſonas cæteras eodem modo quo in perfecto formabis, hoc obſeruato, quod ubi perfecti perſona in αι exit, in pluſquam perfecto exibit in ο, ut τέτυψαι, τέτυψο.

DE PAVLOPOST futuro.

Peculiare futurum uerba paſſiua præter cætera habent, quod paulopoſt futurum adpellatur, unde etiam ſignificatio eius adparet.

Formatur autem à ſecunda ſingulari præteriti perfecti, αι finale in ομαι mutando, τέτυψαι, τετύψομαι.

DE INDEFINITO primo.

Indefinitum primum fit à tertia ſingulari perfecti uertendo in coniugatione.

I.	πται	φθην	τέτυπται	ἐτύφθην.
II.	κται	χθην	λέλεκται	ἐλέχθην.
	in		ut	
III.	ται	θην	πέπεισται	ἐπείσθην
IIII.	ται	θην	ἔψαλται	ἐψάλθην

Et ſi perfectum à conſonante incipit, eſt ea abiicienda, ut idem initium habeat indefinitum cum imperfecto.

DE INDEFINITO ſecundo.

Indefinitum ſecundum paſſiuum, deducitur à ſui actiui perſona prima, ον in ην uertendo. ἔτυπον. ἐτύπην.

DE FVTVRO PRIMO & ſecundo.

Futurum primum & ſecundum, formatur à prima perſona ſui indefiniti paſſiui, ην in ησομαι uertendo, & abiiciendo augmentum ἐτύφθην, τυφθήσομαι, ἐτύπην, τυπήσομαι.

DE FORMATIONE perſonarum.

Duorum indefinitorum, & futurorum trium cæteræ perſonæ, formantur à prima, uariando ην uel ομαι, ut ſequitur.

Indef. 1. ἐτύφθην

ης, η. D. ητον, ήτην

Indef. 2. ἐτύπην P. ημεν, ητε, ησαν.

Futurum

Fut. 1.	τυφθήσομαι	
Fut. 2.	τυπήσομαι	ῃ, εται
Fut. 3	τετύψομαι	
Dual.	όμεθον, εσθον, εσθον	
Plural.	όμεθα, εσθε, ονται.	

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ
indicatiui.

Præſens.

S.	τύπτομαι	τύπτῃ	τύπτεται
D.	τυπτόμεθον	τύπτεσθον	τύπτεσθον
P.	τυπτόμεθα	τύπτεσθε	τύπτονται.

Imperfectum.

S.	ἐτυπτόμην	ἐτύπτου	ἐτύπτετο
D.	ἐτυπτόμεθον	ἐτύπτεσθον	ἐτυπτέσθην
P.	ἐτυπτόμεθα	ἐτύπτεσθε	ἐτύπτοντο.

Perfectum.

S.	τέτυμμαι	τέτυψαι	τέτυπται
D.	τετύμμεθον	τέτυφθον	τέτυφθον
P.	τετίμμεθα	τέτυφθε	τετυμμένοι, (εἰσί,

Pluſquamperfectum.

S.	ἐτετύμμην	ἐτέτυψο	ἐτέτυπτο
D.	ἐτετύμμεθον	ἐτέτυφθον	ἐτετύφθην
P.	ἐτετύμμεθα	ἐτέτυφθε	τετυμμένοι, (ἦσαν.

Aoriſtus primus.

S.	ἐτύφθην	ἐτύφθης	ἐτύφθη
D.		ἐτύφθητον	ἐτυφθήτην
P.	ἐτύφθημεν	ἐτύφθητε	ἐτύφθησαν

Aoriſtus ſecundus.

S.	ἐτύπην	ἐτύπης	ἐτύπη
D.		ἐτύπητον	ἐτυπήτην
P.	ἐτύπημεν	ἐτύπητε	ἐτύπησαν.

Futurum primum.

S.	τυφθήσομαι	τυφθήσῃ	τυφθήσεται.
D.	τυφθησόμεθον	τυφθήσεσθον	τυφθήσεσθον
P.	τυφθησόμεθα	τυφθήσεσθε	τυφθήσονται.

Futurum ſecundum.

S.	τυπήσομαι	τυπήσῃ	τυπήσεται.
D.	τυπησόμεθον	τυπήσεσθον	τυπήσεσθον
P.	τυπησόμεθα	τυπήσεσθε	τυπήσονται

Paulopoſt futurum.

S.	τετύψομαι	τετύψῃ	τετύψεται.
D.	τετυψόμεθον	τετύψεσθον	τετύψεσθον
P.	τετυψόμεθα	τετύψεσθε	τετύψονται.

DE IMPERATIVO

Indefinitũ primũ fit à tertia ſui indicati ui, adſumẽdo τι in fine, ut ἐτύφθη, τύφθητι.

Indefini

Indefinitum ſecundum, ſimiliter fit à tertia ſui indicatiui, adſumendo in fine θι, ut ἐτύφθη, τύφθηθι.

Si tamen in ultima tertiæ indicatiui fuerit adſpirata, adſumetur τι, ut ἐποίθη, ποίθητι.

DE PERSONIS.

Reliquæ perſonæ formantur à ſecunda ητι uel ηθι uariando, ut ſequitur.

τύφθητι	ητω.	D.	ητον, ήτων.
τύφθηθι		P.	ητε, ήτωσαν.

Perfectum fit à ſecunda perſona ſui indicatiui, αι in ο ſolum uerſa, τέτυψαι, τέτυψο.

Tertia fit à ſecunda, uertendo in coniugatione.

I.	ψο	φθω	τέτυψο, τετύφθω.
II.	ξο in	χθω ut	λέλεξο, λελέχθω.
III.	σο	σθω	πέπεισο, πεπείσθω.
IIII.	σο	θω	ἔψαλσο, ἐψάλθω.

Reliquæ perſonæ formantur à tertia, ω finale uariando, ut ſequitur.

ω. D. ον, ων. .P ε, ωσαν.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ
Imperatiui.

Præſens & imperfectum.

S.	τύπτε	τυπτέτω
D.	τύπτετον	τυπτέτων
P.	τύπτετε	τυπτέτωσαν.

Indefinitum primum.

S.	τύφθητι	τυφθήτω
D.	τύφθητον	τυφθήτων
P.	τύφθητε	τυφθήτωσαν.

Indefinitum ſecundum.

S.	τύπηθι	τυπήτω
D.	τύπητον	τυπήτων
P.	τύπητε	τυπήτωσαν.

Perfectum & pluſquamperfectum.

S.	τέτυψο	τετύφθω
D.	τέτυφθον	τετύφθων
P.	τέτυφθε	τετύφθωσαν.

DE OPTATIVO.

Futura omnia optatiui formantur à pri

ma per-

ma perſona ſui indicatiui, mutando μαι in ιμην, ut τυφθήσομαι, τυφθησοίμην, τυπήσομαι, τυπησοίμην, πετύψομαι, πετυψοίμην.

Indefinitum utrunque fit à prima ſui indicatiui ην in ειην uerſo, ἐτύφθην, τυφθείην, ἐτύπην, τυπείην.

DE FORMATIONE perſonarum.

Reliquæ perſonæ in dictis temporibus deducuntur à prima οιμην uel ην uariando, ut ſequitur.

Fut. 1. τυφθησοίμην.
Fut. 2. τυπησοίμην οιο οιτο
Fut. 3. πετυψοίμην
Dual. οίμεθον, οισθον, οίσθην.
Plural. οίμεθα, οισθε, οιντο
Indef. 1. τυφθείην.

ης, η. D. ητον, ήτην.
Indef. 2. τυπείην P. ημεν, ητε, ησαν.

Præteritum perfectum plerunque in hoc modo non formatur, ſed loco eius utimur participio perfecti, & uerbo ſubſtantiuo

eiuſdem modi, quod apud Latinos in omni perfecto paſſiuo uſu uenit πετυμμένος εἴην, βεβασιλευμένος εἴην.

Plerunq; dixi, quia ſi perfectum indicatiui in ημαι uel ωμαι exierit, formabitur ab eo perfectum optatiui, μαι in μην uertendo, & η uel ω diphthongus ut fiat ι ſubſcribendo πεποίημαι, πεποιήμην, κεχρύσωμαι, κεχρυσώμην.

Reliquæ perſonæ formãtur in his à prima μην uariando, ut ſequitur.

S.	πεποιήμην, ο, το.
D.	μεθον, σθον, σθην.
P.	μεθα, σθε, ντο.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ

Optatiui.

Præſens & imperfectum.

S.	τυπτοίμην	τύπτοιο	τύπτοιτο
D.	τυπτοίμεθον	τύπτοισθον	τυπτοίσθην
P.	τυπτοίμεθα	τύπτοισθε	τύπτοιντο.

Futurum primum.

S.	τυφθησοίμην	τυφθήσοιο	τυφθήσοιτο
D.	τυφθησοίμεθον	τυφθήσοισθον	ιυφθησοίσθην
P.	τυφθησοίμεθα	τυφθήσοισθε	τυφθήσοιντο.

Futurum

Futurum primum.

S.	τυπησοίμην	τυπήσοιο	τυπήσοιτο
D.	τυπησοίμεθον	τυπήσοισθον	τυπησοίσθην
P.	τυπησοίμεθα	τυπήσοισθε	τυπήσοιντο.

Paulopoſt futurum

S.	τετυψοίμην	τετύψοιο	τετύψοιτο
D.	τετυψοίμεθον	τετυψοίσθον	τετυψοίσθην
P.	τετυψοίμεθα	τετύψοισθε	τετύψοιντο.

Indefinitum primum.

S.	τυφθείην	τυφθείης	τυφθείη
D.		τυφθείητον	τυφθειήτην
P.	τυφθείημεν	τυφθείητε	τυφθείησαν

Indefinitum ſecundum.

S.	τυπείην	τυπείης	τυπείη
D.		τυπείητον	τυπειήτην
P.	τυπείημεν	τυπείητε	τυπείησαν

Perfectum & pluſquamperfectum.

S.	τετυμμένος	εἴην	εἴης	εἴη
D.		τετυμμένω	εἴητον	εἰήτην
P.	τετυμμένοι	εἴημεν	εἴητε	εἴησαν.

DE SVBIVNCTIVO.

Indefinitum utrunq; fit à prima ſui in-

dicatiui ην in ῶ circumflexum mutata ἐτύφθην, τυφθῶ, ἐτύπην, τυπῶ.

Perfectum (quemadmodum in optatiuo) plerunq; nõ formatur, ſed uicem eius præſtat participium perfecti cum uerbo ſubſtantiuo eiuſdem modi πετυμμένος ὦ ᾖς &c.

In his autem quæ in ημαι uel ωμαι perfectum indicatiui finiunt, formatur ſubiunctiuum ab eo η uel ω in ῶ uerſo, πεποίημαι, πεποιῶμαι. κεχρύσωμαι, κεχρυσῶμαι.

Secunda fit à prima ῶμαι in uocalem indicatiui perfecti cum ι ſubſcripto commutando, eamq; circumflectendo πεποιῇ.

Tertia uero à ſecunda mutando ῇ uel ῷ in ῆται, ut πεποιῆται, κεχρυσῆται.

Reliquæ perſonæ formantur à ſecunda ῇ uel ῷ uariando, ut ſequitur.

D. ὤμεθον, ῆσθον, ῆσθον.
P. ὤμεθα, ῆσθε, ῶνται.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ
ſubiunctiui.

Præſens

Præſens & imperfectum.

S.	τύπτωμαι	τύπτῃ	τύπτηται
D.	τυπτώμεθον	τύπτησθον	τύπτησθον
P.	τυπτώμεθα	τύπτησθε	τύπτωνται.

Indefinitum primum.

S.	τυφθῶ	τυφθῇς	τυφθῇ
D.		τυφθῆτον	τυφθῆτον
P.	τυφθῶμεν	τυφθῆτε	τυφθῶσι.

Indefinitum ſecundum.

S.	τυπῶ	τυπῇς	τυπῇ
D.		τυπῆτον	τυπῆτον
P.	τυπῶμεν	τυπῆτε	τυπῶσι.

Perfectum & pluſquamperfectum.

S.	τετυμμένος	ὦ	ᾖς	ᾖ
D.		τετυμμένω	ἦτον	ἦτον
P.	τετυμμένοι	ὦμεν	ἦτε	ὦσι.

DE INFINITIVO.

Perfectum infinitiui fit à ſecunda plurali indicatiui ε in αι uerſo τέτυφθε, τετύφθαι.

Indefinitum utrunq; fit à prima ſui indicatiui, adſumendo in fine αι, ut ἐτύφθην, τυφθῆναι, ἐτύπην, τυπῆναι.

Tria futura formantur à tertia ſuorum indicatiuorum ται in σθαι uertendo. τυφθήσεται, τυφθήσεσθαι, τυπήσεται, τυπήσεσθαι, τετύψεται, τετύψεσθαι.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ

Infinitiui.

Præſens & imperfectum	τύπτεσθαι.
Perfectum & pluſquam.	τετύφθαι.
Aoriſtus primus	τυφθῆναι.
Aoriſtus ſecundus	τυπῆναι.
Futurum primum	τυφθήσεσθαι.
Futurum ſecundum	τυπήσεσθαι.
Paulopoſt futurum	τετύψεσθαι.

DE PARTICIPIIS EORVM.

Participia præſentis trium futurorum & perfecti, forma & declina iuxta regulam de præſenti medio traditam.

τύπτομαι, τυπτόμενος, τυπτομένη, τυπτόμενον.

τυφθήσομαι, τυφθησόμενος, τυφθησομένη, τυφθησόμενον,

τυπήσομαι, τυπησόμενος, τυπησομένη, τυπησόμενον.

τετύ-

πετύψομαι, πετυψόμενος, πετυψομένη, πετυψόμενον.
τέτυμμαι, τετυμμένος, τετυμμένη, τετυμμένον.
Indefiniti utriuſq; participia maſculina deducuntur à prima ſuorum indicatiuorum ην in εις cõmutato, ἐτύφθην, τυφθεὶς, ἐτύπην, τυπείς.
Fœminina uero à maſculinis adſumendo in fine α, ut τυφθεῖσα, τυπεῖσα.
Neutra ſimiliter à maſculinis εις in εν mutato, τυφθεν, τυπέν.
Fœminina ſunt declinationis ſecundæ; τυφθείσης, τυπείσης, maſculina uero & neutra quintæ, genitiuum autem formãt εις uel εν in εντος mutando τυφθεὶς, τυφθέντος τυφθεν, τυφθέντος, τυπεὶς, τυπέντος.
DE CONTRACTIONE Verborum.
Sunt nonnulla uerba in ω uel ομαι purum, quæ in præſenti & imperfecto omnium modorum, contractionem uocaliũ concurrentium patiuntur, quæ tribus formis comprehenditur.

PRIMA.

Eſt uerborum in αω uel αομαι ſubſequẽtes habens uocalium contractiones.

ω ῶ βοάω, βοῶ

ο ῶ βοάομαι, βοῶμαι, ἐβόαον, ἐβόων

οι ῷ βοάοιμι. βοῷμι

α ου in ῳ ut βοάουσι, βοῷσι

ε ᾶ βοάετον, βοᾶτον, ἐβόαες, ἐβόας

ει ᾷ βοάει, βοᾷ

η ᾶ βοάη, βοᾶ.

SECVNDA.

Eſt uerborum in εω uel εομαι, quæ ſequentes habet contractiones.

ω ῶ ποιέω, ποιῶ

ο ου ποιέομαι, ποιοῦμαι, ἐποίεον,
(ἐποίουν.

ε ει ποιέετον, ποιεῖτον, ἐποίεε.
(ἐποίει.

ε ει in εῖ ut ποιέει, ποιεῖ.

ου οῦ ποιέουσι, ποιοῦσι

η ῇ ποιέῃ, ποιῇ

οι οῖ ποιέοιμι, ποιοῖμι.

Excipe

Excipe uerba in εω biſyllaba, quæ primas præſentis & imperfecti, item tertias pluraleis non contrahunt, quamuis reliquæ perſonæ omnes patiantur πλέω, ἔπλεον, πλέεις, πλεῖς.

TERTIA.

Eſt uerborum in οω uel οομαι, ſequenteſq; habet cantractiones.

ω ῶ χρυσόω, χρυσῶ

ο οῦ χρυσόομαι, χρυσοῦμαι, ἐχρυσοόμην, (ἐχρυσούμην.

ου οῦ χρυσόουσι, χρυσοῦσι

ε οῦ χρυσόετον, χρυσοῦτον

ο ειν in οῦν ut χρυσόειν, χρυσοῦν

ει οῖ χρυσόει, χρυσοῖ

οι οῖ χρυσόοιμι, χρυσοῖμι

ῃ οῖ χρυσόῃ, χρυσοῖ

η ῶ χρυσόητον, χρυσῶτον.

DE VERBIS IN μι, eorumq; for matione.

Verba in μι omnia deriuatiua ſunt, de ducuntur enim à uerbis in αω, εω, οω, & υω, adſumendo in principio ι, & ſi fieri po teſt per regulas in præterito perfecto tradi- tas, reduplicetur prima conſonans uerbi, poſt hæc, mutabitur ultima & penultima, ut ſequitur.

αω		ημι	στάω, ἵστημι.
εω		ημι	θέω, τίθημι.
	uertitur in		ut
οω		ωμι	δόω, δίδωμι.
ύω		υμι	ζευγνύω, ζεύγνυμι.

Excipe deducta à uerbis in υω, quæ in principio nihil adſumunt, ζευγνύω, ζεύ- γνυμι.

DE CONIVGATIONIS cognitione.

Coniugatio cognoſcitur ex uocali præ- cedente μαι præſentis paſſiui uel medii.

	I.	ε	τίθημι, τίθεμαι
	II.	α	ἵστημι, ἵσταμαι
Nota coniugationis	III.	ο	δίδωμι, δίδομαι
	IIII.	υ	ζεύγνυμι, ζεύγνυμαι.

NOTATIVNCVLAE.

Coniugationes tres, priores tria tantũ tempora propria habent, præſens imperfectum & indefinitum ſecundum. Addunt nonnulli futurum primum. Quarta uero præſens & imperfectum. Reliqua ex primitiuorum coniugatione mutuamur.

DE FORMATIONE PERSOnarum præſentis indicatiui.

Præſentis perſona ſecunda fit à prima, mutando μι in σ, τίθημι, τίθης.

Tertia à ſecunda, adſumendo in fine ι, ut τίθησι.

Secunda & tertia dualis, fit à ſecũda ſingulari in coniugatione.

I.	ης	ετον	τίθης, τίθετον
II.	ης	ατον	ἵστης, ἵστατον.

uertendo in ut

III.	ως	οτον	δίδως, δίδοτον.
IIII.	υς	υτον	ζεύγνυς, ζεύγνυτον.

Prima pluralis à ſecunda duali τον in μεν uerſo, τίθετον, τίθεμεν.

A ſecunda duali fit etiam ſecunda pluralis uerſione ον in ε, ut τίθετον, τίθετε.

Tertia pluralis conuenit cũ datiuo plurali participii præſentis, ut τιθεῖσι, idque communiter, nam Iones eam formant à tertia duali, uertendo τον in ασι, ut τίθετον, τιθέασι.

DE IMPERFECTO.

Imperfectum formatur à præſenti mutatione μι ſyllabæ in ν, factoq; augmento iuxta præſcriptum in uerbis in ω, τίθημι, ἐτίθην, ἵστημι, ἵστην.

Secunda eius perſona fit à prima ν in σ mutato ἐτίθην, ἐτίθης.

Tertia

Tertia uero à ſecunda abiectione σ, ut ἐτίθη.

Reliquæ perſonæ formantur, ut in præſenti, præterquam quod tertia dualis in την exit ἐτιθέτην.

Ab hac tertia duali fit tertia pluralis την in σαν uertendo, ἐτίθεσαν.

DE FVTVRO PRIMO.

Quibus libuerit in tribus prioribus coniugationibus formare futurum primum, deducant à præſenti, uertendo μι in σω, abiiciendoq; ι cum conſonante reduplicata, τίθημι, θήσω, ἵστημι, στήσω.

Perſonæ eius formantur ut in uerbis in ω, θήσω, θήσεις &c.

DE INDEFINITO ſecundo.

Indefinitum ſecundum, formatur à futuro primo, uerſione σω finalis in ν, & adſumptione augmenti, θήσω, ἔθην, στήσω, ἔστην, ἥσθην, δώσω, ἔδων.

Perſonæ ſequuntur formationem perſonarum imperfecti, præterquam quod

uocalem præſentis in duali, & plurali non mutant, ut ἔστης, ἔστητον, ἐστήτην, ἔστομεν &c.

Excipe tria indefinita, quæ uocalē præſentis mutant, ἔθης, ἔθετον, ἔδως, ἔδοτον, ἧς ἢ ἔπεμψας, ἕτον, ἕτην &c.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ indicatiui.

Præſens.

S.	τίθημι	τίθης	τίθησι
D.		τίθετον	τίθετον
P.	τίθεμεν	τίθετε	τιθεῖσι.

Imperfectum.

S.	ἐτίθην	ἐτίθης	ἐτίθη
D.		ἐτίθετον	ἐτιθέτην
P.	ἐτίθεμεν	ἐτίθετε	ἐτίθεσαν.

Perfectum.

S.	τέθεικα	τέθεικας	τέθεικε
D.		τεθείκατον	τεθείκατον
P.	τεθείκαμεν	τεθείκατε	τεθείκασι.

Pluſquamperfectum.

S.	ἐτεθείκειν	ἐτεθείκεις	ἐτεθείκει
D.		ἐτεθείκειτον	ἐτεθεικείτην
P.	ἐτεθείκειμεν	ἐτεθείκειτε	ἐτεθείκεισαν

Aoriſtus

Aoriſtus primus.

S.	ἔθηκα	ἔθηκας	ἔθηκε
D.		ἐθήκατον	ἐθηκάτην
P.	ἐθήκαμεν	ἐθήκατε	ἔθηκαν.

Aoriſtus ſecundus.

S.	ἔθην	ἔθης	ἔθη
D.		ἔθετον	ἐθέτην
P.	ἔθεμεν	ἔθετε	ἔθεσαν

Futurum primum

S.	θήσω	θήσεις	θήσει
D.		θήσετον	θήσετον
P.	θήσομεν	θήσετε	θήσουσι.

DE IMPERATIVO

Præſens & indefinitum ſecundum imperatiui, formatur à prima plurali ſui indicatiui μεν in θι mutando, ἵσταμεν, ἵσταθι.

Si tamen in penultima indicatiui, fuerit aſpirata, uertitur μεν in τι, ut τίθεμεν, τίθετι, ἕστημεν στῆθι.

EXCEPTIO.

Excipiuntur tria uerba, quæ imperatiuũ indefiniti etiam aliter formant, ut ἔθης, θὲς, ἔδως, δὸς, ἧς, ἕς.

Tertia perſona fit à ſecunda θι, τι, uel σ in τω uertendo, ἵσαθι, ἱσάτω, τίθετι, τιθέτω, θέσ, θέτω.

In duali & plurali ſequuntur formationem uerborum in ω.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ.

Præſens.

S.	τίθετι	τιθέτω
D.	τίθετον	τιθέτων
P.	τίθετε	τιθέτωσαν.

Perfectum & pluſquamperfectum.

S.	τέθεικε	τεθεικέτω
D.	τεθείκετον	τεθεικέτων
P.	τεθείκετε	τεθεικέτωσαν.

Aoriſtus primus.

S. θῆκον, θηκάτω eſſe debuerat, ſed in uſu omnino non eſt.

Aoriſtus ſecundus.

S.	θέτι uel θές	θέτω
D.	θέτον	θέτων
P.	θέτε	θέτωσαν.

DE OPTATIVO.

Præſens & indefinitum ſecundum optatiui

tiui fit à prima plurali ſui indicatiui, mu-tando μεν in ειην, ut τίθεμεν, τιθείην, ἔθεμεν, θείην.

Quod ſi penultima primæ pluralis indicatiui longa eſt, mutatur ea etiam in coniugationis diſtinctiuam, ἔστημεν, σταίην.

Perſonæ ſequuntur formationem indefinitorum paſſiuorum optatiui modi uerborum in ω.

NOTATIVNCVLA.

In quarta cõiugatione, optatiuus & ſubiunctiuus omnino deficit.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ.

Præſens & imperfectum.

S.	τιθείην	τιθείης	τιθείη
D.		τιθείητον	τιθειήτην.
P.	τιθείημεν	τιθείητε	τιθείησαν.

Perfectum & pluſquamperfectum.

S.	τεθείκοιμι	τεθείκοις	τεθείκοι
D.		τεθείκοιτον	τεθεικοίτην.
P.	τεθείκοιμεν	τεθείκοιτε	τεθείκοιεν.

Aoriſtus ſecundus

S.	θείην	θείης	θείη
D.		θείητον	θειήτην
P.	θείημεν	θείητε	θείησαν.

Futurum primum

S.	θήσοιμι	θήσοις	θήσοι
D.		θήσοιτον	θησοίτην
P.	θήσοιμεν	θήσοιτε	θήσοιεν.

DE SVBIVNCTIVO.

Subiunctiua huius modi fiunt à ſuis indicatiuis à prima ſcilicet perſona ημι, ωμι, ην uel ων in ῶ circunflexum conuerſa, τίθημι, τιθῶ. ἵστημι, ἱστῶ. δίδωμι, διδῶ. ἔθην. θῶ, ἔστην, στῶ, ἔδων, δῶ.

DE FORMATIONE perſonarum.

Præſentis ſecunda	ῃς	τιθῶ	τιθῇς
fit à prima uerten	ᾳς ut	ἱστῶ	ἱστᾷς
do ω in	ῳς	διδῶ	διδῷς.

Indefiniti autem ſecunda in prima & ſecunda

cunda coniugatione uertit ῶ in ῇς. In tertia uero in ῷς, θῶ, θῇς. ςῶ, ςῇς. δῶ, δῷς.

Tertia utriuſq; temporis fit à ſecunda abiecto σ finali, τιθῇς, τιθῇ. δῷς, δῷ.

Secunda & tertia Dualis, à ſecunda ſingulari σ in τον mutando, τιθῇς, τιθῆτον, θῇς, θῆτον.

Prima pluralis à prima ſingulari, adſumendo in fine μεν, ut τιθῶ, τιθῶμεν, θῶ, θῶμεν.

Secunda, à ſecunda duali conuerſione ον in ε, τιθῆτον, τιθῆτε. θῆτον, θῆτε.

Tertia à prima plurali, uerſo μεν in σι, ut τιθῶμεν, τιθῶσι. θῶμεν, θῶσι.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ.

Præſens & imperfectum.

S.	τιθῶ	τιθῇς	τιθῇ
D.		τιθῆτον	τιθῆτον
P.	τιθῶμεν	τιθῆτε	τιθῶσι.

Perfectum & pluſquamperfectum.

S.	τεθείκω	τεθείκῃς	τεθείκῃ
D.		τεθείκητον	τεθείκητον
P.	τεθείκωμεν	τεθείκητε	τεθείκωσι.

Aoriſtus ſecundus.

S.	θῶ	θῇς	θῇ
D.		θῆτον	θῆτον
P.	θῶμεν	θῆτε	θῶσι.

DE INFINITIVO.

Infinitiua præſentis & indefiniti ſecundi, fiunt à prima perſona ſui indicatiui μεν in ναι uerſa, τίθεμεν, τιθέναι, ἵσταμεν, ἱστάναι, ἕστημεν, στῆναι.

Excipiuntur indefinita tria, quæ penultimam diphthongum præterea faciunt. Dicimus enim, θεῖναι δοῦναι, εἷναι.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ.

Præſens & imperfectum	τιθέναι.
Perfectum & pluſquamperfec.	τεθεικέναι.
Aoriſtus ſecundus	θεῖναι.
Futurum primum	θήσειν.

De partici-

DE PARTICIPIIS ACTIuis eorum.

Participia maſculina fiũt a ſecũda ſui indicatiui uertendo
- ης in ας ut ἵστης, ἱστὰς, ἔστης, στάς.
- ει ut τίθης, τιθεὶς, ἔθης, θείς.
- ως in ους, ut δίδως, διδοὺς, ἔδως, δούς.
- υς in υς, ut ζεύγνυω, ζευγνὺς.

Fœminina deducuntur à Maſculinis, aſſumpto in fine α, ut τιθεῖσα, θεῖσα, & ſunt declinationis ſecundæ.

Maſculina ſunt declinationis quintæ, formatur uero genitiuus, ut ſequitur.

Genitiuus fit à nominatiuo uertendo in
- I. εις, in έντος, τιθεὶς, τιθέντος.
- II. ας, in άντος, ἱστὰς, ἱστάντος.
- III. ους, in οντος, διδοὺς, διδόντος.
- IIII. υς, υντος, ζευγνὺς, ζευγνύντος.

Neutra ſunt à genitiuo maſculinorum, abiiciendo τος, ut τιθέντος, τιθὲν. Genitiuum maſculinis ſimilem habent.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ.

Præſens & imperfectum.

ὁ τιθεὶς ἡ τιθεῖσα τὸ τιθὲν

Perfectum & pluſquamperfectum.

ὁ τεθεικώς ἡ τεθεικυῖα τὸ τεθεικός.

Aoriſtus ſecundus.

ὁ θεὶς ἡ θεῖσα τὸ θέν.

Futurum primum.

ὁ θήσων ἡ θήσουσα τὸ θῆσον.

DE MEDIIS EORVM.

Præſens fit à prima ſui actiui, uertendo μι in μαι, & uocalem penultimæ in uocalem primitiui, ut τίθημι, τίθεμαι, deducitur enim à θέω.

Secũda fit à prima, μαι in σαι uerſo, τίθεσαι.

NOTATIVNCVLA.

Neq; prætereundum, quod uerba primæ & ſecundæ coniugationis peculiarem etiam ſecundam perſonam formant, uidelicet à prima εμαι rel αμαι in ῃ uertendo, τίθεμαι, τίθῃ, ἵσαμαι, ἵσῃ.

Tertia fit à ſecunda uerſione σαι in ται, τίθεται.

Reliquæ perſonæ deducuntur à prima μαι uariando, ut ſequitur.

μαι. D. μεθον, σθον, σθον. P. μεθα, σθε, νται.

DE IMPERFECTO.

Imperfectum fit à prima præſentis μαι in μην uerſo, & ſeruato augmento, τίθεμαι, ἐτιθέμην, ἵσταμαι, ἱστάμην.

Secunda perſona deducitur à prima μην in σο mutando, ἐτιθέμην, ἐτίθεσο.

Tertia à ſecunda σο in το commutato, ἐτίθετο.

Reliquæ perſonæ à prima ſingulari μην uariando in modum ſequentem.

μην. D. μεθον, σθον, σθην. P. μεθα, σθε, ντο.

DE INDEFINITO ſecundo.

Indefinitum ſecundum fit à prima ſui actiui, uocalem ultimæ in uocalem primi tiui reducendo, & ν in μην mutando.

I. ην ἕμην ἔθην, ἐθέμην.

In II. ην uertitur in άμην ut ἔστην, ἐστάμην.

III. ων όμην ἔδων, ἐδόμην.

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-118621-p0109-3

Perſonarum formatio eadem eſt quæ imperfecti.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ

indicatiui.

Præſens.

S.	τίθεμαι	τίθεσαι	τίθεται
D.	τιθέμεθον	τίθεσθον	τίθεσθον
P.	τιθέμεθα	τίθεσθε	τίθενται.

Imperfectum.

S.	ἐτιθέμην	ἐθίθεσο	ἐτίθετο
D.	ἐτιθέμεθον	ἐτίθεσθον	ἐτιθέσθην
P.	ἐτιθέμεθα	ἐτίθεσθε	ἐτίθεντο.

Aoriſtus primus.

S.	ἐθηκάμην	ἐθήκω	ἐθήκατο
D.	ἐθηκάμεθον	ἐθήκασθον	ἐθηκάσθην
P.	ἐθηκάμεθα	ἐθήκασθε	ἐθήκαντο.

Aoriſtus ſecundus.

S.	ἐθέμην	ἔθεσο	ἔθετο.
D.	ἐθέμεθον	ἔθεσθον	ἐθέσθην
P.	ἐθέμεθα	ἔθεσθε	ἔθεντο.

Futurum primum.

S.	θήσομαι	θήσῃ	θήσεται
D.	θησόμεθον	θήσεσθον	θήσεσθον
P.	θησόμεθα	θήσεσθαι	θήσονται.

De imper

DE IMPERATIVO.

Præſens imperatiui fit à ſecunda imperfecti indicatiui, abiecto augmento, ἐτίθεσο, τίθεσο.

Eodem modo fit indefinitum ſecundũ, à ſecunda ſui indicatiui, ἔθεσο, θέσο.

Reliquæ perſonæ deducuntur ab iſta, σο uariando, ut ſequitur.

σο, σθω. D. σθον, σθων. P. σθε, σθωσαν.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ.

Præſens & imperfectum.

S.	τίθεσο	τιθέσθω
D.	τίθεσθον	τιθέσθων
P.	τίθεσθε	τιθέσθωσαν.

Aoriſtus ſecundus.

S.	θέσο	θέσθω
D.	θέσθον	θέσθων
P.	θέσθε	θέσθωσαν.

DE OPTATIVO.

Præſens & indefinitum optatiui, fit à prima ſui indicatiui, μαι uel μην uertendo in ιμην, ut τίθεμαι, τιθείμην. ἐθέμην, θείμην. ἵσταμαι, ἱσταίμην. ἐστάμην, σταίμην.

Secunda perſona fit à prima mutatione μην in ο, ut τιθείμην, τιθεῖο, θείμην, θεῖο.

Tertia à ſecunda adſumpto τ ante ο, ut τιθεῖτο, θεῖτο.

Reliquæ à tertia uariando το, ut ſequitur.

S. το. D. μεθον, σθον, σθην.

P. μεθα, σθε, ντο.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ.

Præſens & imperfectum.

S.	τιθείμην	τιθεῖο	τιθεῖτο
D.	τιθείμεθον	τιθεῖσθον	τιθείσθην
P.	τιθείμεθα	τιθεῖσθε	τιθεῖντο.

Aoriſtus ſecundus.

S.	θείμην	θεῖο	θεῖτο
D.	θείμεθον	θεῖσθον	θείσθην
P.	θείμεθα	θεῖσθε	θεῖντο.

Futurum primum.

S.	θησοίμην	θήσοιο	θήσοιτο
D.	θησοίμεθον	θήσοισθον	θησοίσθην
P.	θησοίμεθα	θήσοισθε.	θήσοιντο.

DE SVBIVNCTIVO.

Præſens & indefinitum ſubiunctiui, fit

à prima

ἀ prima ſui actiui, adſumendo μαι, ut τι-θῶ, τιθῶμαι. θῶ, θῶμαι.

Secunda perſona ſimilis eſt tertiæ ſui actiui τιθῇ, τιθῇ. θῇ, θῇ.

Tertia fit à ſecunda, adſumendo ται, τι-θῆται, θῆται.

Reliquæ ſimiliter à ſecunda, uariando uocalem ultimam, ut ſequitur.

η.			ησθον
α.	D.	ώμεθον,	ασθον
ω.			ωσθον
			ησθε
	P.	ώμεθα,	ασθε, ωνται.
			ωσθε.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ.

Præſens & imperfectum.

S.	τιθῶμαι	τιθῇ	τιθῆται
D.	τιθώμεθον	τιθῆσθον	τιθῆσθον
P.	τιθώμεθα	τιθῆσθε	τιθῶνται.

Aoriſtus ſecundus.

S.	θῶμαι	θῇ	θῆται
D.	θώμεθον	θῆσθον	θῆσθον
P.	θώμεθα	θῆσθε	θῶνται.

DE INDEFINITO.

Præſens & indefinitum infinitiui, deducitur à tertia ſui indicatiui, ται uel το in σθαι uertendo, τίθεται, τίθεσθαι, ἔθετο, θέσθαι.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ.

Præſens & imperfec.	τίθεσθαι.
Aoriſtus ſecundus	θέσθαι.
Futurum primum	θήσεσθαι.

DE PARTICIPIIS EORVM.

Participia in his uerbis mediis, formantur & declinantur eodem quo in uerbis mediis uerborum in ω modo, τίθεμαι, τιθέμενος, τιθεμένη, τιθέμενον, ἐθέμην, θέμενος, θεμένη, θέμενον.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ.

Præſens & imperfectum.

ὁ τιθέμενος ἡ τιθεμένη τὸ τιθέμενον.

Aoriſtus ſecundus.

ὁ θέμενος ἡ θεμένη τὸ θέμενον.

Futurum primum.

ὁ θησόμενος ἡ θησομένη τὸ θησόμενον.

De paſſiuis

DE PASSIVIS EORVM.

Præſens & imperfectum paſſiuorum, in omnibus modis & participio, coincidit cũ ſuo medio τίθεμαι, τίθεμαι. ἐτιθέμην, ἐτιθέμην. τίθεσο, τίθεσο. τιθείμην, τιθείμην. τιθῶμαι, τιθῶμαι. τίθεσθαι, τίθεσθαι. τιθέμενος, τιθέμενος.

Indefinitum ſecũdum in paſſiuis ubiq; deficit. Cætera tempora, quæ uerborum in μι, propria non ſunt, à primitiuis petantur.

EXCEPTIO.

In his uerbis reperiuntur indefinita primatria, quæ omnino irregularem formationem habent, ut ἔθηκα, ἔδωκα, ἧκα pro ἔθησα, ἔδωσα, ἧσα. His adde εἶπα & ἤνεγκα. Dicimus etiam τέθεικα pro τέθηκα.

Neq; iſta ſola regulam egrediuntur, uerum etiam alia in omni uerborum genere, quæ à grammaticis, qui plenam grammatices tractationem profitentur, adnotata reperies. Nos in rudimentis admonuiſſe ſatis eſt.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ

paſſiuum, uerborum in μι, indicatiuus.

Præſens.

S.	τίθεμαι	τίθεσαι	τίθεται
D.	τιθέμεθον	τίθεσθον	τίθεσθον
P.	τιθέμεθα	τίθεσθαι	τίθενται,

Imperfectum.

S.	ἐτιθέμην	ἐτίθεσο	ἐτίθετο
D.	ἐτιθέμεθον	ἐτίθεσθον	ἐτιθέσθην
P.	ἐτιθέμεθα	ἐτίθεσθε	ἐτίθεντο.

Præteritum perfectum.

S.	τέθειμαι	τέθεισαι	τέθειται
D.	τεθείμεθον	τέθεισθον	τέθεισθον
P.	τεθείμεθα	τέθεισθε	τέθεινται.

Pluſquamperfectum.

S.	ἐτεθείμην	ἐτέθεισο	ἐτέθειτο
D.	ἐτεθείμεθον	ἐτέθεισθον	ἐτεθείσθην
P.	ἐτεθείμεθα	ἐτέθεισθε	ἐτέθειντο.

Aoriſtus primus.

S.	ἐτέθην	ἐτέθης	ἐτέθη
D.		ἐτέθητον	ἐτεθήτην
P.	ἐτέθημεν	ἐτέθητε	ἐτέθησαν.

Futurum

Futurum primum.

S.	τεθήσομαι	τεθήσῃ	τεθήσεται
D.	τεθησόμεθον	τεθήσεσθον	τεθήσεσθον
P.	τεθησόμεθα	τεθήσεσθε	τεθήσονται

Paulopoſtfuturum.

S.	τεθείσομαι	τεθείσῃ	τεθείσεται
D.	τεθεισόμεθον	τεθείσεσθον	τεθείσεσθον
P.	τεθεισόμεθα	τεθείσεσθε	τεθείσονται.

IMPERATIVVS.

Præſens & imperfectum.

S.	τίθεσο	τιθέσθω
D.	τίθεσθον	τιθέσθων
P.	τίθεσθε	τιθέσθωσαν.

Perfectum & pluſquamperfectum.

S.	τέθεισο	τεθείσθω
D.	τέθεισθον	τεθείσθων
P.	τέθεισθε	τεθείσθωσαν.

Aoriſtus primus.

S.	τέθητι	τεθήτω
D.	τέθητον	τεθήτων
P.	τέθητε	τεθήτωσαν.

OPTATIVVS.

Præſens & imperfectum.

S.	τιθείμην	τιθεῖο	τιθεῖτο
D.	τιθείμεθον	τιθεῖσθον	τιθείσθην
P.	τιθείμεθα	τιθεῖσθε	τιθεῖντο.

Perfectum & pluſquamperfectum.

S.	τεθείμην	τεθεῖο	τεθεῖτο
D.	τεθείμεθον	τεθεῖσθον	τεθείσθην
P.	τεθείμεθα	τεθεῖσθε	τεθεῖντο.

Aoriſtos primus.

S.	τεθείην	τεθείης	τεθείη
D.		τεθείητον	τεθειήτην
P.	τεθείημεν	τεθείητε	τεθείησαν

Futurum primum.

S.	τεθησοίμην	τεθήσοιο	τεθήσοιτο
D.	τεθησοίμεθον	τεθήσοισθον	τεθησοίσθην
P.	τεθησοίμεθα	τεθήσοισθε	τεθήσοιντο.

Paulopoſt futurum.

S.	τεθεισοίμην	τεθείσοιο	τεθείσοιτο
D.	τεθεισοίμεθον	τεθείσοισθον	τεθεισοίσθην
P.	τεθεισοίμεθα	τεθείσοισθε	τεθείσοιντο.

Subiuncti-

SVBIVNCTIVVS.

Præſens & imperfectum.

S.	τιθῶμαι	τιθῇ	τιθῆται
D.	τιθώμεθον	τιθῆσθον	τιθῆσθον
P.	τιθώμεθα	τιθῆσθε	τιθῶνται.

Perfectum & pluſquamperfectum.

S.	τεθῶμαι	τεθῇ	τεθῆται
D.	τεθώμεθον	τεθῆσθον	τεθῆσθον
P.	τεθώμεθα	τεθῆσθε	τεθῶνται.

Aoriſtus ſecundus.

S.	τεθῶ	τεθῇς	τεθῇ
D.		τεθῆτον	τεθῆτον
P.	τεθώμεμον	τεθῆτε	τεθῶσι.

INFINITIVVS.

Præſens & imperfectum	τίθεσθαι.
Perfectum & pluſquamperfec.	τεθεῖσθαι.
Aoriſtus primus	τεθῆναι.
Futurum primum	τεθήσεσθαι.
Paulopoſt futurum	τεθείσεσθαι.

PARTICIPIA.

Præſens & imperfectum.

ὁ τεθέμενος ἡ τεθεμένη τὸ τεθέμενον.

Perfectum & pluſquamperfectum.

ὁ τεθειμένος, ἡ τεθειμένη τὸ τεθειμένον.

Aoriſtus primus.

ὁ τεθείς ἡ τεθεῖσα τὸ τεθέν.

Futurum primum.

ὁ τεθησόμενος ἡ τεθησομένη τὸ τεθησόμενον

Paulopoſt futurum.

ὁ τεθεισόμενος, ἡ τεθεισομένη, τὸ τεθεισόμενον.

DE VERBIS NEVTRIS & deponentibus.

Verba neutra quemadmodum actiuorum coniugationem ſequuntur, ita deponentia, mediorum & paſſiuorum. Videor tamen mihi legiſſe etiam media a neutris,

NOTATIVNCVLA.

Ab omni uerbo, puer, omnes modos & tempora omnia formare poterit, exercitationis cauſſa. Sed his, quæ apud bonos authores uſurpata non uidemus abſtinere couſnltius omnino eſt.

De aduerbio.

DE ADVER-
BIO.

ADuerbio accidunt tria, Significatio, Species & Figura,

Significationis aduerbiorũ ab aliis plura, ab aliis pauciora genera rraduntur. Nos ea quæ ſequuntur, docendi cauſſa in præſentia ponemus. Sunt uero aut temporis, ut νῦν, τότε, πάλαι, ἄυθις, τέως, ἕως, τηνίκα, ἡνίκα, ἔπειτα, σήμβρομ, ἄυειον, χθές,

Aut qualitatis, ut καλῶσ, σοφῶσ.

Aut quantitatis, ut δὶσ, τρὶσ, τετράκις.

Aut loci, ut ἄνω κάτω, ἔξω, ἔσω, πόῤῥω, ἐνώπιον χαμαὶ, ἔνθεν, ἔνθα, ὅθεν, ἐπέκεινα μακράμ.

Aut optandi, ut εἴθε, αἴθε, ὄφελομ.

Aut exclamandi, ut ὀυαί, ἰού, ὤμοι, ὄιμοι, παπαί.

Aut admirandi, ut βαβαί, φεῦ.

Aut negandi, ut ὀυ, ὀυδαμῶς, ὄυκουν.

Aut ſimilitudinis, ut ὥσ ὥσπερ, καθὰ, καθάπερ, ἤυ, ἤυτε.

Aut dubitandi & euentus, ut ἴσως, τάχα, τύχον

Aut ordinis, ut ἑξῆς, ἐφεξῆς.

Aut congregandi, ut ἄρδην, ἅμα, ὁμοῦ.

Aut adhortandi, ut ἄγε, εὖγε, φέρε, δεῦτε, εἶα, δεῦρο, ἴθι.

Aut comparandi, ut ἧττον, μᾶλλον.

Aut interrogandi, ut πόθεν, ποῦ, πηνίκα, πῶς.

Aut intendendi, ut λίαν, ἄγαν, πάνυ, μάλιστα, σφόδρα.

Aut confirmandi, ut δηλαδὴ, δήπουθεν, πάντως, ὄντως.

Aut iurandi, ut νὴ, ναὶ.

Aut abiurandi, ut μὰ.

Aut furentis, ut εὐοῖ, εὐάν.

Sunt etiam poſitiua, quæ à Latinis Gerundia in dum appellantur, ut ἀναγνωστέον, πλευστέον.

Figuræ aduerbiorum ſunt duæ, Simplex ut πάλαι, Compoſita ut πρόπαλαι.

Species item duæ, Primitiua ut νῦν. Deriuatiua, ut νυνὶ.

His ac

His accidentibus caſus addi poſſet, cum nonnulla aduerbia, quemadmodum præpoſitiones omnes, certis caſibus iungi ſoleant. Sed hoc non eſt inſtituti noſtri, ut quod ad conſtructionem pertineat.

DE CONIVNCTIONE.

Coniunctioni accidunt tria, Poteſtas, Figura & Ordo. Poteſtas in multa diſtribuitur genera. Sunt enim aut copulatiuæ, ut μὲν, δὲ, τὲ, καὶ, ἀλλὰ, ἀτὰρ, αὐτὰρ, ὅτι.

Aut diſiunctiuæ, ut ἢ, ἤτοι, ἠέ.

Aut continuatiuæ, ut εἰ, εἴπερ, εἰδὴ, εἰδήπερ, ἐπεὶ ἐπειδή.

Aut cauſales, ut ἵνα, ὅπως, ὄφρα, γὰρ, ὅτι, διότι, καθότι, ἕνεκα, οὕνεκα.

Aut dubitatiuæ, ut ἆρα, μῶν, μὴ.

Aut rationales, ut ἄρα, ἀλλὰ, ἀλλαμὴν, οὖν, τοίνυν, τοιγάρτοι, τοιγαροῦν.

Aut expletiua, ut ῥὰ, θὴν, νὴ, που, τοὶ, ἂν, οὖν, πὲρ, πώ, δῆτα, γέ.

Aut potentiales, ut ἂν, κὲ, κὲν.
Aut electiuæ, ut ἢ.
Aut extenuatiuæ, ut γὲ, γοῦν.
Aut aduerſatiuæ, ut ὅμως, καίτοι, κάνπερ, ἔμπης, εἰκαί.

Figuræ duæ, Simplex ut ἐπὶ, Compoſita ut ἐπειδή, ἐπειδήπερ.

Ordo coniunctionũ talis eſt, quod quædam in orationis, quædam in clauſularum ſolum initio poni poſſunt. Quædam uero nihil iſtorum ſuſcipiunt, ſed ubiq; poſt ponuntur. Nonnullæ etiam inter ſe, præcedendi & ſubſequendi ordinem habent. Quod exactius perſequi cum ad orationis ſtructuram magis pertineat, in aliud differo tempus.

DE PRAEPOSITIONE.

PRæpoſitiones numero ſunt decem & octo, ἐν, εἰς, ἐξ, σὺν, πρὸς, πρὸ, ἀνὰ, κατὰ, διὰ, μετὰ, παρὰ, ἀντὶ, ἐπὶ, περὶ, ἀμφὶ, ἀπὸ, ὑπὸ, ὑπὲρ.

Ex his aliæ aliis caſibus deſeruiunt, quē admodum in Syntaxi docetur.

DE COMPOSITIONE Præpoſitionum.

Præpoſitio perſæpe cum aliqua orationis partium componitur. In quo eſt aduertendum, quod ſi pars orationis, cum qua componitur, à conſonante incipit, ſimplicem eorum fieri coniunctionem, ut ex κατὰ & γράφω fit καταγράφω. Sin autem incipit à uocali, & præpoſitio in uocalé exit, tum ea præpoſitionis uocalis ultima in cōpoſitione abiicitur, ut à παρὰ & ἀκούω, fit παρακούω.

EXCEPTIO.

Excipe περὶ & πρὸ, quæ ſuam etiam uocalem ſeruant, ut ex περὶ & ἔχω fit περιέχω. Ex πρὸ & ἄγω, προάγω.

NOTATIVNCVLA.

Si abiecta præpoſitionis uocali, ea exierit in tenuem, & dictio ſequens inceperit à uocali aſpirata, conſonans tenuis præpo-

ſitionis uertitur in ſuam aſpiratam, ut ab ἀπὸ & ὁπλίζω fit ἀφοπλίζω.

Ἐκ autem qualicunq; uocali uel diphthongo in compoſitione ſequente, uertitur in ἐξ, ut ab ἐκ & ἕλω fit ἐξέλω, ab ἐκ & αἱρέω fit ἐξαιρέω.

DE AVGMENTO EIVSmodi uerborum.

Quando uerbum cum præpoſitione cõpoſitum ſuo ſimplici, nihil plus ſignificat, (ſæpe enim præpoſitiones ornatus, uel carminis cauſſa adduntur) tum fit augmẽtum in principio, ut dictum eſt, ἐνέπω, ἤνεπον. Quando uero compoſitum plus ſignificat ſuo ſimplici, augmentum fit in medio, ut ſequitur. Separetur primum præpoſitio & uerbum, poſtea formentur præterita & indefinita ad prædictum modum. Deinde denuo componantur, ut proxime dictum eſt. A κατὰ & ἀκούω fit κατακούω, id eſt, exaudio: Præteritum imperfectum, κατήκουον., καταλείπω, κατέλειπον, καταλέλειφα.

Ita

Ita præcipiunt Grammatici, quod Ty‑
ronibus etiam ſatis eſſe puto, in primis ta‑
men qui certus eſſe uolet, authores obſer
uet, in quibus neq; hanc, neq; ullam fere
aliam regulam adeo ſuperſtitioſe ſeruatam
aduertet,

DE ACCVSATIVO
quintæ declinationis.

Quanquã regulariter Accuſatiuus quin
tæ declinationis formetur à Datiuo uerſio‑
ne, in α, ut ἄιαντι, ἄιαντα, tamen nomina
in ισ & υσ formant à nominatiuo, uerſo σ
in ν, ut ὁ ὄφις, τὸν ὄφιν, ὁ βότρυς, τὸν βότρυν.
Nonnulla duplicem accuſatiuum habent;
ut πάεισ, πάειδα, & πάειν, μῆνις, μήνιδα,
& μῆνιν, ἔπηλυς, ἐπήλυδα, & ἔπηλυν.

DE VOCATIVO
eiuſdem.

In uocatiui, qui nominatiuo ſimilis
non eſt, formatione, quinq; obſeruentur
regulæ.

Prima.

Nomina ante ος genitiui ντ ſine diphthongo habentia, formant uocatiuum à genitiuo, abiecto τος, ut αἴαντος, ὦ αἶαν, χαρίεντος, ὦ χαρίεν.

Secunda.

Quorũ nominatiuus in liquidam exit, eorum uocatiuus fit a genitiuo, abiecto ος, ut ἕλλην, ἕλληνος, ὦ ἕλλην, ἕκτωρ, ἕκτορος, ὦ ἕκτωρ. Excipe σωτὴρ, quod habet ὦ σῶτερ. quamuis eius genitiuus in ηρος exeat.

Tertia.

Nomina in ης per εος declinata, à nominatiuo uocatiuum formant, η in ε uertendo, δημοσθένης, ὦ δημόσθενες.

Quarta.

Nomina deſinentia in σ cum diphthongo, uel ι uel υ, ſimiliter uocatiuum à nominatiuo formant, abiecto σ, ut παῖς, ὦ παῖ. βασιλεὺς, ὦ βασιλεῦ, βοῦς, ὦ βοῦ, μάντις, ὦ μάντι, ἡδὺς, ὦ ἡδὺς. Excipe ὀδοὺς & ποὺς, in quibus ſimiles ſunt.

Quinta

DE NOMINE
Quinta.

Nomina in ω, quæ contrahuntur uocatiuum datiuo ſimilem habent, τῇ λητοῖ, ὦ λητοῖ.

In reliquis nominatiuus & uocatiuus, idem eſt, quod Attici in omnibus nominibus obſeruant.

DE DATIVO PLVRALI EIVSDEM.

Datiuus pluralis fit à Datiuo ſingulari, ut plurimum adſumendo ante ι σ, ut δημοσθένει, δημοσθένεσι, σωτῆρι, σωτῆρσι. Sin autem ante σ euenerit ν uel δ, τ, uel alia, connecti impotens, abiiciatur ea etiam, ut ἕλληνι, ἕλλησι, γέλωτι, γέλωσι, φιάδι, φιάσι.

NOTATIVNCVLA.

Niſi ſunt à Nominatiuo in ων per οντος declinato, tum enim οντι uertunt in ουσι, ut τύπτων, τύπτοντι, τύπτουσι.

DE NOMINE

EXCEPTIO.

Excipe nomina in ευς, ους, ξ, ψ, λς, νς, εις, nam datiuum pluralem formant à nominatiuo ſingulari, adſumendo ι, ut βασιλεὺς, βασιλεῦσι. βοῦς βουσί. κῆρυξ, κήρυξι. κύκλωψ, κύκλωψι. ἅλς, ἁλσί. ἕλμινς, ἕλμινσι. χαρίεις, χαρίεισι.

DE COMPARATIONE

Regula I.

Nomina adiectiua in ος, comparatiuũ formant à poſitiuo, mutatione σ finalis in τερος, ſuperlatiuum uero abiectione σ, adſumptione ατος, ἔνδοξος, ἐνδοξότερος, ἐνδοξότατος.

EXCIPE

Μέγας, μείζων, μέγιστος, καλὸς, καλλίων, κάλλιστος.

	ἀμείνων	ἄριστος
ἀγαθὸς	βελτίων	βέλτιστος
	κρείττων	κράτιστος.

κακίων
κακὸς κάκιστος
χείρων.

μείων
μικρὸς ἥττων ἐλάχιστος
ἐλάττων.

πολὺς, πλείων, πλεῖστος
αἰσχρὸς, αἰσχίων, αἴσχιστος
ἐχθρὸς, ἐχθίων, ἔχθιστος.

Regula II.

Nomina in ης adiectiua, formant à poſitiuo comparatiuum, uerſione ης in έστερος, & ſuperlatiuum ης in έστατος mutato. ἀληθὴς, ἀληθέστερος, ἀληθέστατος.

Regula III.

Quæ in υς deſinunt, formant à poſitiuo comparatiuũ ς in τερος mutato, ſuper

latiuum autem ς in τατος uerſo, ἡδὺς, ἡδύτερος, ἡδύτατος.

NOTATIVNcula.

In his tamen nonnulla reperias, quæ comparatiuum & ſuperlatiuum duplicem, uel etiam comparatiuum triplicem habeant.

γλυκύτερος, γλυκύτατος
γλυκὺς γλύσσων
γλυκίων, γλύκιστος.

ἡδύτερος, ἡδύτατος
ἡδὺς
ἡδίων, ἥδιστος.

βραχύτερος, βραχύτατος
βραχὺς
βραχίων, βράχιστος.

ὠκύτερος, ὠκύτατος
ὠκὺς
ὠκίων, ὤκιστος.

	ταχύτερος, ταχύτατος
ταχὺς	τάσσων
	ταχίων, τάχιστος.

	βραδύτερος, βραδύτατος
βραδὺς	βράσσων
	βραδίων, βράδιστος.

	παχύτερος, παχύτατος
παχὺς	πάσσων
	παχίων, πάχιστος.

Regula IIII.

Reliqua adiectiua formant comparatiua quidem in έστερος, & ſuperlatiua in έστατος. Cæterum formandi regula facile non poteſt dari, ut neceſſe ſit omnino in his exempla aliorum ſequi, σώφρων, σώφρονος. σωφρονέστερος, σωφρονέστατος, χαρίεις, χαρίεντος, χαριέστερος, χαριέστατος, εὔνους, εὐνούστερος, εὐνούστατος. In quo etiam ε deſyderatur.

DE NOMINE NOTATIVNCVLA.

ὁτερος & οτατος nonnunquam per ὀ, nō nunquam per ω ſcribitur, nam ſi præce-dit ο breuis, ſcribitur per ω, ut φόνιμος φονιμώτερος. φονιμώτατος. Excipe ϛινότε-ρος & κενότερος. Sin autem longa præ-cedit, tum ſcribitur per ο, ut
πρᾶος, πραότερος,
πραότατος.

FINIS RVDI-
mentorum.

ALPHA=BETARIORVM CAVS=ſa, hæc ſunt ad=iecta.

Α. α. β. γ. δ. ε. ζ. η. θ. ι. κ. λ. μ. ν.

ξ. ο. π. ρ. σ. τ. υ. φ. χ. ψ. ω.

DIPHTHONGI

αι. αυ. ει. ευ. οι. ου. ᾳ. ῃ.

ῳ. ιυ. ηυ. ωυ.

ORATIO DO=minica.

Πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς, ἁγια-
σθήτω τὸ ὄνομά σου, ἐλθέτω ἡ βασιλεία
σοῦ, γενηθήτω τὸ θέλημά σου. ὡς ἐν οὐρανῷ καὶ
ἐπὶ τῆς γῆς, τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον δὸς ἡ- ἐπὶ
μῖν σήμερον. καὶ ἄφες ἡμῖν ὀφειλήματα ἡ-
μῶν, ὡς καὶ ἡμεῖς ἀφίεμεν τοῖς ὀφειλέταις ἡ-

αἰῶν, καὶ μὴ εἰσινέγκῃς ἡμᾶς εἰς πειρασμόν. ἀλ-
λὰ ῥῦσαι ἡμᾶς ἀπὸ τοι πονηροῦ, Ἀμήν.

ANGELICA SALutatio.

Χαῖρε κεχαριτωμένη Μαρία, ὁ κύριος
μετὰ σοῦ, εὐλογημένη σὺ ἐν γυναιξὶ, καὶ
εὐλογημένος ὁ καρπὸς τῆς κοιλίας σοῦ, ὅτι
σωτῆρα ἔτεκες τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

SYMBOLVM APOSTOLorum.

Πιστεύω εἰς ἕνα θεὸν πατέρα παντοκράτο-
ρα, ποιητὴν οὐρανοῦ καὶ γῆς, ὁρατῶν τε
πάντων καὶ ἀοράτων, καὶ εἰς ἕνα κύριον Ἰησοῦν Χρι-
στὸν, τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ τὸν μονογενῆ, τὸν ἐκ τοῦ πα-
τρὸς γεννηθέντα πρὸ πάντων τῶν αἰώνων, φῶς
ἐκ φωτὸς, θεὸν ἀληθινὸν ἐκ θεοῦ ἀληθινοῦ, γεννη-
θέντα οὐ ποιηθέντα, ὁμοούσιον τῷ πατρὶ, δι᾽ οὗ
τὰ πάντα ἐγένετο, τὸν δι᾽ ἡμᾶς ἀνθρώπους, καὶ
διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν κατελθόντα ἐκ τῶν
οὐρανῶν, καὶ σαρκωθέντα ἐκ πνεύματος ἁγίου, καὶ
Μαρίας παρθένου, καὶ ἐνανθρωπήσαντα, σταυρω-
θέντα

θέντα τε ὑπὲρ ἡμῶν ἐπὶ Ποντίου Πιλάτου, καὶ παθόντα, καὶ ταφέντα, καὶ ἀναστάντα τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ, κατὰ τὰς γραφάς, καὶ ἀνελθόντα εἰς τοὺς οὐρανούς, καὶ καθεζόμενον ἐκ δεξιῶν τοῦ πατρός, καὶ πάλιν ἐρχόμενον μετὰ δόξης κρῖναι ζῶντας καὶ νεκρούς, οὗ βασιλείας οὐκ ἔσται τέλος, καὶ εἰς τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον, τὸ κύριον, τὸ ζωοποιόν, τὸ ἐκ τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ ἐκπορευόμενον, τὸ σὺν πατρὶ καὶ υἱῷ συμπροσκυνούμενον, καὶ συνδοξαζόμενον, τὸ λαλῆσαν διὰ τῶν προφητῶν, εἰς μίαν ἁγίαν καθολικὴν, καὶ ἀποστολικὴν ἐκκλησίαν, ὁμολογῶ ἓν βάπτισμα εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν, προσδοκῶ ἀνάστασιν νεκρῶν, καὶ ζωὴν τοῦ μέλλοντος αἰῶνος, ἀμήν.

AVREA CARMI/na Pythagoræ.

IMmortales quidem primum deos, lege ut diſpoſiti ſunt

Ἀθανάτους μὲν πρῶτα θεοὺς νόμῳ ὡς διάκειται

Cole, & uenerare iuſiurandum, deinde heroës illuſtres,

Τίμα, καὶ σέβου ὅρκον, ἔπειθ' ἥρωας ἀγαυούς,

Et terrenos uenerare dæmones legitime
ſacrificans

τούς τε καταχθονίους σέβυ δαίμονας ἔννομα
ῥέζων

Et parentes honora, & proxime naros

τούς τε γονεῖς τίμα, τούς τ᾽ ἄγχις᾽ ἐκγεγαῶ
τας

Sed ex aliis uirtute fac amicum quicunqꝫ
optimus

τῶν δ᾽ ἄλλων ἀρετῇ ποιεῦ φίλον ὅςτις ἄρισος

Benignis autem pare ſermonibus, operi-
buſqꝫ utilibus

πραέσι δ᾽ εἶκε λόγοισ, ἔργοισί τ᾽ ἐπωφελί-
μοισι

Neqꝫ odio habe amicum tuum peccati cau
ſa parui

μηδ᾽ ἔχθαιρε φίλον σὸν ἁμαρτάδος εἵνεκα μι-
κρῆς

Quoad poſſis, potentia enim neceſſitate
prope habitat

ὄφρα δύνῃ, δύναμις γὰρ ἀνάγκης ἐγγύθι ναίει

Hæc quidem ſic ſcito, dominari uero aſſue
ſce his

ταῦτα μὲν οὕτως ἴθι, κρατεῖν δ᾽ εἰθίζεο τῶνδε

Ventri

Ventri quidem primum, & ſomno, luxuriæq;
γαστρὸς μὲν πρώτιστα, καὶ ὕπνου, λαγνείης τε
Et iræ, facies autem turpe unquam neque cum alio
καὶ θυμοῦ, πρήξεις δ' αἰσχρόν ποτε μήτε μετ' ἄλλου
Neq; ſeparatim, omnium autem maxime pudeat te tui ipſius
μήτ' ἰδίῃ, πάντων δὲ μάλιστ' αἰσχύνεο σαυτόν
Tum iuſticiam exerce opereq; uerboq;
εἶτα δικαιοσύνην ἀσκεῖν ἔργῳ τε λόγῳ τε.
Neq; ſtulte teipſum habere in re ulla aſſueſce
μηδ' ἀλογίστως σαυτὸν ἔχειν περὶ μηδὲν ἔθιζε
Sed cognoſce quidem quod mori fato datum eſt omnibus
ἀλλὰ γνῶθι μὲν ὡς θανέειν πέπρωται ἅπασι
Pecunias autem aliquando quidem poſſidere ama, aliquando perdere
χρήματα δ' ἄλλοτε μὲν κτᾶσθαι φιλεῖ ἄλλοτ' ὀλέσθαι

Quotq; diuinis fortunis mortales dolores habent

ὅσσά τε δαιμονίῃσι τύχαις βροτοὶ ἄλγε᾽ ἔχουσιν

Horum ſi parté habeas, æquo animo fer, neq; ægreferas

ὧν ἂν μοῖραν ἔχῃς, πρᾴος φέρε, μήδ᾽ ἀγανάκτει

Curare autem decet quoad poſſis, ſic auté conſydera

ἰᾶσθαι δ᾽ πρέπει καθόσον δύνῃ, ὧδε δὲ φράζευ

Non ualde bonis iſtorum multum fortuna præbet

οὐ πάνυ τοῖς ἀγαθοῖς τούτων πολὺ μοῖρα δίδωσι

Multi autem hominibus ſermones, maliq; & boni

πολλοὶ δ᾽ ἀνθρώποισι λόγοι, δειλοί τε καὶ ἐσθλοὶ

Accidunt, quibus neq; obſtupeſce, neq; ſane permittas

προσπίπτουσ᾽, ὧν μήτ᾽ ἐκπλήσσεο μήτ᾽ ἂρ ἐάσῃς

Implicari teipſum, mendacium autem ſi quod dicatur

εἴργεσθαι σαυτὸν, ψεῦδος δ᾽ ἤν πέρ τι λέγηται

Aequo animo fer. Quod autem tibi dicam in omni perficiatur

πρᾶος ἴχ᾽. ὃ δέ τοι ἐρέω ἐπὶ παντὶ τελέσθω.

Nullus

Nullus neq; ſermone te decipiat, neq; facto
μηδεὶς μήτε λόγῳ σε παρείπῃ μήτε τι ἔργῳ
Fac neq; dic quod tibi non melius eſt
πρῆξαι μηδ' εἰπεῖν, ὅ, τί μὴ βέλτερόν ἐστι
Conſule auté ante opus, ut non ſtulta ſint
βουλεύου δὲ πρὸ ἔργου, ὅπως μὴ μωρὰ πέληται
Timidi facereq; dicereq; ſtulta proprium uiri
δειλοῦ τοι πρήσσειν τε λέγειν τ' ἀνόητα, πρὸς ἀνδρός
Sed ea perfice, quæ te non poſtea dolore afficiant
ἀλλὰ τάδ' ἐκτελέειν, ἅ σε μὴ μετέπειτ' ἀνιήσῃ
Fac autem nihil quæ non ſcis, ſed docere
πρῆσσε δὲ μηδὲν τῶν μὴ ἐπίστασαι, ἀλλὰ διδάσκευ
Quæcunq; neceſſe eſt, & delectabiliſſimã uitam ſic perages
ὅσσα χρεὼν, καὶ τερπνότατον βίον ὧδε διάξεις
Neq; ſanitatis circa corpus negligentiam habere oportet.
οὐδ' ὑγιείης τῆς περὶ σῶμ' ἀμέλειαν ἔχειν χρή.
Sed potuſq; menſurã, & cibi exercitiorũq;
ἀλλὰ ποτοῦ τε μέτρον, καὶ σίτου, γυμνασίων τε

Fac menſuram autem dico hanc, quæ non te dolore afficiat

ποιεῖσθαι μέτρον δὲ λέγω τόδ' ὃ μή σ' ἀνιήσῃ

Aſſueſce autem uiuendi modum habere purum, firmum

εἰθίζου δὲ δίαιταν ἔχειν καθάρειον, ἄθρυπτον

Et caue hæc facere, quæcũq; inuidiã habẽt

καὶ πεφύλαξό γε ταῦτα ποιεῖν, ὁπόσα φθόνον ἴσχει

Ne expende extra tempus, tanquam bonorum neſcius

μὴ δαπανᾶν παρὰ καιρὸν, ὁποῖα καλῶν ἀδαήμων

Neq; illiberalis ſis, menſura autem in omnibus optima

μηδ' ἀνελεύθερος ἴσθι, μέτρον δ' ἐπὶ πᾶσιν ἄριστον

Fac autem ea quæ te non lædant, conſydera autem ante opus

πρᾶσσε δὲ ταῦτ' ἅ σε μὴ βλάψῃ, λόγισαι δὲ πρὸ ἔργου

Neq; ſomnum mollibus in oculis ſuſcipe

μηδ' ὕπνον μαλακοῖσιν ἐπ' ὄμμασι προσδέξασθαι

Antequam diurnorum operum ter unũm quodq; percurras

πρὶν τῶν ἡμερινῶν ἔργων τρὶς ἕκαστον ἐπελθεῖν

Quo

Quo tranſgreſſus ſum? quid uero feci?
  quid mihi decens non perfectum eſt?
πῆ παρέβην; τί δ' ἔρξα; τί μοι δέον οὐκ ἐτελέσθη;
Incipiens autem à primo percurre & poſtea
ἀρξάμενος δ' ἀπὸ πρώτου, ἐπέξιθι· καὶ μετέπειτα
Mala quidem operatus reprehendere, bo-
  nis uero lætare
δειλὰ μὲν ἐκπρήξας, ἐπιπλήσσεο, χρηστὰ δὲ
  τέρπου
Hæc labora, hæc meditare, hæc oportet
  amare te
ταῦτα πόνει, ταῦτ' ἐκμελέτα, τούτων χρὴ
  ἐρᾶν σε
Hæc te diuinæ uirtutis ad ueſtigia ponent
ταῦτά σε τῆς θείης ἀρετῆς εἰς ἴχνια θήσει
Næ per noſtræ animæ dantē quaternionē
ναὶ μὰ τὸν ἀμετέρᾳ ψυχᾷ παραδόντα τετρακτὴν
Fontē perennis naturæ, ſed uade ad opus
παγὰν ἀενάου φύσεως, ἀλλ' ἔρχευ ἐπ' ἔργον
Deos precatus perficere, his autē obtentis
θεοῖσιν ἐπευξάμενος τελέσαι, τούτων δὲ κρατήσας
Cognoſces immortaliumq; deorum, mor
  taliumq; hominum
γνώσῃ ἀθανάτων τε θεῶν, θνητῶν τ' ἀνθρώπων

Conſiſtentiam, ut ſingula prætereunt, ut tenentur

σύστασιν, ἥ τε ἕκαστα διέρχεται, ἥ τε κρατεῖ τε

Cognoſces autem, quatenus fas eſt, naturam in omni ſimilem.

γνώσῃ δ᾽ ἣ θέμις ἐστὶ φύσιν περὶ παντὸς ὁμοίην

Vt neq; inſperanda ſperes, neq; te qd lateat

ὥστε σε μήτε ἄελπτ᾽ ἐλπίζειν, μήτε τι λήθειν

Cognoſces autem homines ſpontanea detrimenta habentes.

γνώσῃ δ᾽ ἀνθρώπους αὐθαίρετα πήματ᾽ ἔχοντας

Miſeri qui bona prope cũ ſint, non uident

τλήμονας, οἵ τ᾽ ἀγαθῶν πέλας ὄντων οὐκ ἐσορῶσιν

Neq; audiunt, ſolutionem autem malorum pauci norunt,

οὔτε κλύουσι, λύσιν δὲ κακῶν παῦροι συνίσασι,

Talis fortuna mortalium lædit mentes, ſed cylindris

τοίη μοῖρα βροτῶν βλάπτει φρένας, οἱ δὲ κυλίνδροις

Ex aliis in alia feruntur, infinita nocumenta habentes

ἄλλοτ᾽ ἐπ᾽ ἄλλα φέρονται, ἀπείρονα πήματ᾽ ἔχοντες

Moleſta

Moleſta enim comes lis nocens latet
λυγρὴ γὰρ σωνοπαδὸσ ἔεισ βλάπτουσα λέληθε
Inſita, quā non oportet adducere, cedendo
uero fugere
σύμφυτος, ἣν οὐ δεῖ προσάγειν, εἴκοντα δὲ φεύγειν,
Iuppiter pater aut à multis malis quieſcas
omnes
Ζεῦ πάτερ, ἢ πολλῶν τε κακῶν παύσειας ἅ-
πανтασ
Vel omnibus oſtēdas, qua nā ſorte utantur
ἢ πᾶσιν δείξασ, ὁίῳ τῷ δαίμονι χρῶνται
Sed tu confide, quoniam diuinum genus
eſt mortalibus
ἀλλὰ σὺ θάρσει, ἐπεὶ θεῖον γένοσ ἐστὶ βροτοῖσιν
Quibus ſacra afferēs natura oſtēdit ſingula
οἷσ ἱερὰ προφέρουσα φύσισ δείκνυσιν ἕκαστα
Quorum ſi quid tibi curæ eſt, uinces quæ
te iubeo
ὧν εἴ σοι τι μέτεστι, κρατήσεις ὧν σε κελεύω
Medicādo, animam autem laboribus iſtis
liberabis
ἐξακέσας, ψυχὴν δὲ πόνων ἀπὸ τῶνδε σαώσεις
Sed abſtine ciborum quos diximus, inq;
purgationibus
ἀλλ' εἴργου βρωτῶν, ὧν εἴπαμεν, ἔν τε καθαρμοῖς

Inq; liberatione animi diiudica, & conſy-
dera ſingula

ἔντε λύσει ψυχῆς κρῖνον, καὶ φάζευ ἕκαστα

Auriga iudicio conſtituto deſuper optimo

ἡνίοχον γνώμην στήσας καθύπερθεν ἄριστον

Si auté relicto corpore ad æthera liberum
uenias

ἢν λ᾽ ἀπολείψας σῶμα ἐσ αἰθέρ᾽ ἐλεύθερον
ἔλθῃσ

Eris immortalis deus, incorruptibilis, nõ
amplius mortalis

ἔσεαι ἀθάνατος θεὸς, ἄμβροτοσ, οὐκέτι θνη-
τόσ.

FINIS.

Haganoæ, in officina Seceriaua,
Anno M. D. XXXIIII.
Menſe Ianuario.

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-118621-p0148-6

Prognosticator [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible]
[illegible] noch nicht der [illegible] noch
dem [illegible]

C 480

[illegible]

AB:65480

ULB Halle 3
002 684 160

TA 706

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-118621-p0149-5

Omnia tempora quae habent augmē
tūz in indicatiuo, abijciunt illud
in alijs modis et participijs, excep
tis praeteritis

αι, ει, οι diphtongi pro breuib. reputan
tur quoad rationem tonorum attinet.
et non mutant tonū. ut
ἄνθρωπος, ἀνθρώπου, ἄνθρωποι
Item elidūtur in transitione versuū
Item metiuntur pro breuib. sequente
vocali.

Ultima longa, tonus transfertur
in penultimā.

65480

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-118621-p0151-2

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-118621-p0152-8

PRIMAE GRAMMATICES

Græcæ partis Rudimenta, per Iohannem Metzler, iam denuo reſtituta, ac pleriſq́; in locis lo=cupletata.

Haganoæ, in Officina Sec. An. M.D.XXXIIII.

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-118621-p0153-3